

Molitev

Odpri mojo roko,
moj Bog,
- in nekdo bo nasičen.

Odpri moje srce,
moj Bog,
- in nekdo bo ljubljén.

Odpri moje uho,
moj Bog,
- in nekdo bo uslišán.

Odpri moja usta,
moj Bog,
- in nekdo bo vesel.

Kazalo

Molitev	1
Kazalo	3
Spoštovani sodelavci in sodelavke Karitas,	5
Karitas v Pomurju in Klici dobrote v dvajsetih letih	7
Maša za slepe in slabovidne v Turnišču, 6.11.2011	11
Karitas – izobraževanje za sodelavce, Veržej, 21.10.2011, Ig, 13.11.2011	14
Škofijska karitas Murska Sobota v letu 2011	17
Program Domačija	17
Projekti LAS 2009, LAS 2010 in LAS 2011	19
Letno poročilo župnijskih karitas	23
Naslovi župnijskih karitas	24
Pogled v leto 2012	25
Koledar prireditev ŠKMS v letu 2012	25
Kratek pregled po programih.....	27
Osrednje letno izobraževanje SRCE, KI VIDI.....	34
Župnijska karitas Apače	38
Župnijska karitas Bakovci	39
Župnijska karitas Beltinci	40
Župnijska karitas Cankova	45
Župnijska karitas Črenšovci.....	46
Župnijska karitas Gornja Radona	48
Župnijska karitas Ljutomer	49

Župnijska karitas Mala Nedelja	50
Župnijska karitas Markovci	52
CILIKI ZA 70. ROJSTNI DAN	54
Župnijska karitas Murska Sobota	57
Župnijska karitas Odranci	60
Župnijska karitas Radenci	62
Župnijska karitas Razkrižje	64
Župnijska karitas Sveti Jurij ob Ščavnici	64
Župnijska karitas Tišina	67
Župnijska karitas Velika Polana	69
Duhovna obnova sodelavcev Karitas 2012	70
ZAKON O PROSTOVOLJSTVU	74

Spoštovani sodelavci in sodelavke Karitas,

pred nami je peta plenumska knjižica Škofijske karitas Murska Sobota, ki nam želi približati karitativno delo v naši škofiji.

Hvala vsem, ki ste kljub obilici karitativnega dela po župnijah, bili pripravljene s svojimi prispevki obogatiti vse nas in s tem morda tudi prebuditi kakšno novo idejo za leto karitativnega delovanja ki je pred nami.

Iskrena hvala, da se tako leto za letom trudite, da bi prinašali upanje ljudem, ki so v mnogoterih stiskah.

Mnogi ste v preteklem letu, ali boste to leto, praznovali 20. letnico svojega delovanja. Samo Gospod ve, koliko dobrega ste v teh letih naredili s svojim prostovoljnim, nesebičnim in požrtvovalnim delom. Gotovo zmore takšne predanosti karitativnemu poslanstvu samo človek, ki je predan ljubezni do Boga in bližnjega. Vse to čudovito dogajanje izžareva iz člankov, ki so pred nami. Hvala vam za to pričevanje Kristusove ljubezni temu svetu. Bodimo ponosni, da smo lahko člani te velike družine Jezusovih sodelavcev. Naj bo naše srce še naprej tisto »Srce, ki vidi« svojega bližnjega, saj mnogi ne potrebujejo samo naše materialne pomoči, ampak predvsem naše srce, ki čuti njihovo stisko, vidi potrebo bližnjega in je po svojih močeh pripravljeno nesebično pomagati. Takšno srce pa je v polnosti samo Jezusovo srce, ki je bližnjega opazilo v njegovi zapuščenosti, zavrženosti, osamljenosti, grešnosti... Nikoli ni obsojalo ali očitalo, ampak se je ljubeznivo približalo, opogumljalo, odpuščalo in vlivalo novo upanje, dajalo novo življenje in tako prinašalo pravo blaginjo tistim, ki jih je družba zavrgla, zapustila in jim ni dajala priložnosti za človeka vredno življenje. Jezusovo srce je tako dvigalo potrte in se borilo za pravice najbolj ubogih v družbi, zato nas to geslo poveže tudi z pastoralnim letom socialne (družbene) pravičnosti, ki nas vabi, da bi znali zastaviti svojo besedo in se zavzeti za vse tiste ljudi, ki so prikrajšani za mnoge pravice in jim nihče ne pomaga. Prizadevajmo si in prosimo, da bo naše srce postajalo podobno Gospodovemu srcu, kajti le takrat bomo pravilno odpravljali različne revščine tega časa.

V tem duhu Jezusovega služenja stopajmo to leto naproti vsem, ki v vedno večjem številu trkajo na naša vrata dobrote.

Simon Slana, ravnatelj

Karitas v Pomurju in Klici dobrote v dvajsetih letih

V letu 1991 smo takoj po tem, ko smo izvedeli za delovanje Slovenske karitas tudi v Pomurju začutili, da moramo pristopiti k organiziranemu delovanju župnijskih karitas. Čutili smo potrebo po tej organiziranosti predvsem zato, ker smo zaznali, da moramo na humanitarnem področju delovati ter, da nas k temu nagovarjajo naše krščanske vrednote in glas, ki je veleval: „Darov, ki jih imate ne smete zakopati ampak jih skušajte oplemenititi.“ Poplava na Savinjskem je dodala piko na i. Pomagali so tudi nasveti rojaka Imreta Jerebica, ki je deloval pri aktivnostih Karitas v Sloveniji. Prav tako je bila pri Karitas aktivna dr. Metka Klevišar, ki nas je na seminarju Spremljanje težko bolnih in umirajočih nagovorila na to pot. Beseda je dala besedo in z župnikom Jožetom Hozjanom smo začeli z aktivnostmi ter organizirali prvi odbor s 7 člani. „Tudi mi bi imeli Karitas“, je prišlo iz Odranec, Murske Sobote, Bogojine, Črenšovca, Turnišča, Hotize, Velike Polane, Dokležovja.... Tudi na desnem bregu Mure je že v začetku začela zelo dobro z aktivnostmi Župnijska karitas Ljutomer. Po mojem spominu mislim, da so bile to prve župnijske karitas v naši pokrajini. Še sedaj imam v srcu in vidim prva srečanja v Beltincih, Odrancih, Črenšovcih, Bogojini, V Turnišču, Dokležovju, Veliki Polani, Na Hotizi... Vsi župniki v teh župnijah (Jožef Hozjan, Lojze Kozar st., Alojz Ratnik, Stanko Zver, Franc Tement, Izidor Veleber, Vili Kovač in drugi) in takratni dekan Lendavske dekanije Franc Kodila so nas spodbujali in nam pomagali pri začetkih našega delovanja ter nam bili velika duhovna opora. V začetku ni bilo lahko, kajti Karitas je bil v takratni državi nekaj s pridihom cerkvenega in nekaj kar ni dišalo dobro. Naš prvi in dolgoletni duhovni vodja Karitas v Pomurju je bil gospod Vili Kovač, župnik v Hotizi. V hitro povezovanje in medsebojno pomoč so nas kar prisilile potrebe beguncev, stisk družin in posledice neusmiljene in grde vojne nad katero smo bili vsi ogorčeni.

Ob romanju v Ponikvo in na Klic dobrote v Celje in ob naših srečanjih in medsebojnem sodelovanju je padla ideja, da bomo tudi mi imeli območni Klic dobrote. Beltinčani smo dali pobudo, imeli idejo, pripravili plan za organizacijo pa smo žal bili brez dvorane. Odrančani

so porabili priliko velike dvorane v gostilni Bogdan in prvi Klic dobrote Pomurja je že bil dogovorjen v soorganizaciji Župnijske karitas Od-ranci in Beltinci. Na koncertu je bila Bogdanova dvorana tako nabito polna, da nas je bilo v dvorani čez 950 udeležencev koncerta. Bilo je polno pozitivne volje in zanosa. Moto prvega klica dobrote je bil Dru-žina poje. Zbrana sredstva smo namenili otroškemu oddelku Splošne bolnišnice Murska Sobota za televizijo, da otrokom v bolnišnici poklo-nimo vsaj malo vzdušja, energije. Lep uspeh nas je spodbudil, da se je vsako leto koncert nadaljeval na moto, ki ga je Slovenska karitas izbrala za tisto leto. Vsi koncerti so bili pripravljene z vso ljubeznijo, elanom, zanosom in v povezavi vseh nastajajočih župnijskih karitas. Tudi pro-gram je bil vedno povezovalen. Skupaj smo pripravljali programe, ki so vključevali vedno nove župnijske karitas in ob organizaciji ter udeležbi na koncertih prepletali venec in srca povezanosti župnijskih karitas v Pomurju za najbolj potrebne, ki smo jim namenjali zbrana sredstva na koncertu. Do ustanovitve Škofijske karitas Murska Sobota je to pove-zavo in koordinacijo tiho, skromno in srčno prepletal gospod Vili Ko-vač. Ob tej priložnosti mu izrekam za vso njegovo dobroto, duhovno vodstvo in podporo - iskreni Bog plačaj. Prav tako iskreni bog plačaj za duhovno podporo in pomoč vsem takratnim župnikom in osta-lim duhovnikom, ki so nam nesebično pomagali in nas podpirali. Po ustanovitvi Škofijske karitas Murska Sobota sta koordinacijo prevzela predsednik ŠKMS gospod Jožef Hozjan in generalni tajnik gospod Jo-žef Kociper. Klic dobrote in ljubezen src, ki vidijo, teče dalje. Upam in želim, da še nadaljnjih 20 let.

Po moji evidenci so se zvrstili Klici dobrote po tem vrstnem redu in letih:

število	leto	Izvedba v organizaciji župnijske karitas
1.	1993	Župnijska karitas Odranci in župnijska karitas Beltinci
2.	1994	Župnijska karitas Beltinci
3.	1995	Župnijska karitas Bogojina
4.	1996	Župnijska karitas Turnišče
5.	1997	Župnijska karitas Črenšovci
6.	1998	Župnijska karitas Beltinci
7.	1999	Župnijska karitas Murska Sobota
8.	2000	Župnijska karitas Sv. Jurij ob Ščavnici
9.	2001	Župnijska karitas Ljutomer
10.	2002	Župnijska karitas Lendava
11.	2003	Župnijska karitas Razkrižje
12.	2004	Župnijska karitas Dobrovnik
13.	2005	Župnijska karitas Kobilje
14.	2006	Župnijska karitas Markovci
15.	2007	Župnijska karitas Sv. Jurij ob Ščavnici
16.	2008	Župnijska karitas Lendava
17.	2009	Župnijska karitas Tišina
18.	2010	Župnijska karitas Mala Nedelja
19.	2011	Župnijska karitas Odranci

Milka Kavaš

Neusahljiva bolečina tare dušo in srce,
Obzorje dneva po tolažbi kliče le,
Se ob zarji jutranji novo upanje rodi,
In dvomov v svetlejši časi nič več ni;
Tenkočutne ptice nosijo svetlobo in pogum,
Enkratni balzam sočutja nežnih strun.

Besede diha z mavrično toplino je odet,
Radostni spev se prebujata spet in spet,
Edinost od Boga v srcu za srce je dana,
Misli dobrote iskrene je nebeška mana,
Enostavnost barvnih melodij v duši se poraja,
Na obrežjih tolažbe modro sinji klic se udejanja,
Angelski glas v veri ljubezen nam oznanja.

Da ne omagamo na križpotjih cest kamnitih,
Radujmo se vseh stopinj svetlih, v temi skritih,
Upajmo, saj upanje umre zadnje,
Goreče molimo, verujmo v lepe sanje.

Drobne lučke upanja svetijo naj vsepovsod,
Razdajajmo se, kjerkoli že nas vodi pot,
Uspeh preprostosti naj nas bodri in usmerja,
Gradimo svet sreče in dobrote, brez trpljenja;
Enkratni sij Božje luči naj v nas žari,
Misli na lepe, svetle čase v vseh naj se rodi,
Usahniti ne sme vir naše medsebojne pomoči.

Cecilija Rojht

Maša za slepe in slabovidne v Turnišču, 6.11.2011

Spoštovani bratje in sestre!

Mesec november, ko z dreves odpada listje (zato je slovensko ta mesec listopad), kar je viden znak umiranja v naravi, je posvečen misli na naše rajne, ki so tek svojega življenja že dokončali in so iz časa prestopili v večnost. Zanje ne veljajo več omejenosti prostora in časa, ki oklepajo nas. Deležni so Božjega bivanja. »Pri Bogu je večni sedaj« nas poučuje Sveto pismo in tudi naši pokojni živijo v tem večnem sedaj in vedno z očmi ljubezni spremljajo nas, ki smo še popotniki na tej zemlji. »Mrtvi nas učijo živeti«, slišimo pogosto. Učijo nas modrosti življenja. Prava modrost življenja pa je v tem, da smo naravnani na dobro in da v dobrem tudi vztrajamo. Zaradi naše omahljivosti to ni lahko. Pozabljamo, da je vsak dan, ki ga dočakamo, kakor Božja ponudba, da v sodelovanju z Bogom čas dneva napolnimo z deli dobrote, obzirnosti, plemenitosti in medsebojne pomoči.

Cerkev nas v teh novembrskih nedeljah, ko se izteka bogoslužno leto, hrani z Božjo besedo, ki govori o čuječnosti. Danes nam predstavi znano priliko o desetih devicah-družicah, ki jo je povedal Jezus v zadnjem tednu življenja, ko je govoril o svojem drugem prihodu. Podoba je vzeta iz svatovskih običajev, kakršni so vladali v tedanji Palestini.

Zgodba nam hoče povedati dvoje: biti moramo čuječi, budni in v svetilkah naših duš mora biti dovolj olja posvečujoče milosti in dobrih del. Kaj pomeni biti čuječ? Pomeni uravnati smer svojega življenja po Jezusovi modrosti in ne po modrosti tega sveta. »Čujte, ker ne veste ne dneva ne ure«! ponovno opozarja Jezus v evangeliju.

Slišali smo, da so device vse podremale in zaspale. V tem smo si ljudje enaki. Razlika pa je med pametnimi in nespametnimi. Gre za to, da imaš v vsakem trenutku goreče srce in da si pripravljen, ko pride Gospod.

V Rimu je živela svetovno znana kiparka Helena Ielecna. K njej so radi prihajal njeni učenci in učenke. Vse do svojo smrti jih je sprejemala ob nedeljah zvečer. Dočakala je visoko starost 92 let.

Neko nedeljo zvečer je častitljiva umetnica dejala: »Rada bi še izdelala kip Device Marije. Katera od vas, drage prijateljice, bi lahko bila

model?« Učenke so se potihoma nasmihale, si šepetale in hihitale. Nobena ni imela poguma, da bi se javila za to nalogo.

Častitljiva kiparka se ni dala zмести. Priznala jim je: »Ni treba, sem že izbrala model. S prstom bom pokazala na eno izmed deklet.«

Dekleta so bila šokirana. Zakaj ravno ona? Res je, da je bila dobro dekle, toda s holiwudskega vidika premalo lepa. Vsi umetniki so za model Device Marije izbirali najlepša dekleta.

Ko je častitljiva kiparka le vztrajala pri svoji izbiri, so se dekleta pričela norčevati iz te premalo lepe punce: »Kupi si zadosti velikega otročička in glej, da ga boš dostojno pestovala!«

Kiparka je naučila to dekle-model, kako naj sedi, se drži. Med izdelavo kipa je deklo imelo naprej stegnjene roke in pogled rahlo usmerjen v nebo. Nastal je čudovit kip Device Marije, ki ne izraža človeške lepote in se ne ozira zgolj na zunanji videz. Marija je preprosta. V bistvu ni na njen nič posebnega. Toda pooseblja pričakovanje tega, kar mora priti.

Naše človeško življenje je pričakovanje prihodnosti. Ko gremo zvečer spat, že pričakujemo jutro. Ko se zbudimo, že mislimo na to, kam vse bomo morali čez dan iti in kaj vse postoriti. Ko smo v službi, že mislimo na to, kako se bomo vračali domov in se ob poti še ustavili v trgovini in po drugih opravkih.

Če izgubimo misel na prihodnost, zgubimo moč za življenje. Na dan, ko bo nehalo sijati sonce, se bo končalo življenje na zemlji. Lažje pa živimo brez sonca, kot pa brez upanja na prihodnost. Zato je sloviti Dante v svoji Božanski komediji napisal ob vhodu v pekel: »Vi, ki vstopate, pustite vsako upanje!«

Upanje je nekaj božanskega. To je lepo izpostavil Jezus, ko je pohvalil pet budnih devic, ki so s prižganimi svetilkami polne upanja pričakale ženina in vstopile z njim na svatbo.

Dragi prijatelji!

Lahko bi rekli, da smo tudi mi podobni tem petim budnim dekletom. Prišli smo v to Marijino svetišče v Turnišče. Ostali smo budni in se odzvali vabilu Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota k udeležbi na zahvalno sveto mašo slepih in slabovidnih Slovenije. Kot prijatelji se udeležujemo Jezusove svatbe.

V srce smo si nalili duhovnega olja vere. Ogenj upanja gori v nas in sveti za dobrodošlico ženinu Jezusu, ki prihaja med to sveto mašo med nas, da nas pogosti s kruhom svojega Rešnjega Telesa. Naš pogled je kot pogled znane kiparke. Ne gledamo tega, kar vidi človeško oko. Ne ustavljamo se pri zunanjem videzu. Naš pogled sega mnogo globlje, v srce.

Sposobni smo ugledati samega Boga v sebi, sočloveku in seveda v cerkvi, ko smo pred tabernakljem in pri sveti maši. Mi gledamo Boga, On gleda nas. Odpira nam svoje srce. Vabi nas, da vstopimo in smo njegovi gostje. Nad vhodnimi vrati Božjega srca je povsem drugačen napis kot nad Dantejevimi: »Vi, ki vstopate, imejte upanje!«

Upanje ne osramoti. Je rešenje. Pregarja strah, saj je Gospod Bog naš vodnik. On je naša Luč.

Cerkev danes obhaja zahvalno nedeljo. Zahvala je vedno najboljše priporočilo za prihodnost. Takšen odnos gojimo tudi do Boga. Ko se mu zahvaljujemo, se mu že priporočamo. To je modrost, ki jo zmorejo otroci do svojih staršev ali učiteljev. Odrasli na to radi pozabimo. Mnogokrat smo nehvaležni.

Knjiga Modrosti nam danes v prvem berilu zagotavlja, kdor ljubi modrost in po njej hrepeni, se ne bo utrudil. Kdor se zanjo navduši doseže preudarnost in kdor zaradi nje bedi, bo kmalu brez skrbi (prim. Modr 6, 12-16). Hvaležnost je znamenje modrosti in zato je budna. Ne more zaspati ali postati lena.

Slovenski intelektualec dr. Andrej Capuder trdi, da nehvaležnost pomeni barbarstvo. Nehvaležnež je popolnoma odtujen samemu sebi in je zato neprijazen in škodljiv družbi. Nehvaležnost je tudi Jezusa spravila na križ. Silno veliko trpljenja in žalosti je tam, kjer vlada nehvaležnost. Čeprav pravi pregovor: »Boug plati se nemre v žep dati«, ni smiselno samo to, kar gre v žepe. Ta »Boug plati« vendar kliče srce iz dremavosti v prebujenje. Izraža hvaležnost in kliče Božjega blagoslova na dobrotnike. Bog blagoslavlja naše dneve vse do tistega časa, ki nam ga apostol Pavel v prvem pismu Tesaloničanom oznani kot drugi prihod Gospoda, ko bo ob nadangelovem glasu in ob božji trobenti stopil z neba. Takrat bomo vstali vsi, ki smo ohranili srce budno, živi in tisti,

ki so v grobovih. V nebesih bomo zmeraj z Gospodom (prim. 1 Tes 4, 13-18).

Dragi bratje in sestre! Vero in upanje v to obljubo želim vam in sebi!
- amen.

*Vaš škof
+Peter Štumpf*

Karitas – izobraževanje za sodelavce, Veržej, 21.10.2011, Ig, 13.11.2011

Spoštovani bratje in sestre!

Jezus nas opozori na težavnost branja znamenj časa. Že njegovi sodobniki niso zmogli presojati dogodkov v družbi tako, da bi lahko spoznali prihod Božjega kraljestva, ki ga je oznanjal Jezus in potrjeval s čudeži. Farizeji so brali knjige prerokov, niso pa dojeli tega, da to, kar so preroki napovedovali, se je že zgodilo. Pomena novega časa niso spoznali.

Tudi Cerkev nenehno preučuje svojo preteklost, spoštuje tradicijo. Pri tem pa nikakor ne zanemarja sedanjosti in težav, ki se pojavljajo. Kot nekoč, Bog tudi sedaj nagovarja nas ter spodbuja k iskanju dobrega. Pri tem ga ne more utišati niti hrup sedanjega sveta, čeprav je za nas toliko težje slišati Božji glas in njegovo povabilo

Spoštovani sodelavci Karitas!

V Cerkvi ste zmogli prepoznati znamenja časa in prisluhnili povabilu Svetega Duha: »Brat, sestra, bodi dober!«

Srce je videlo in spoznalo težave ljudi iz različnih stanov, jezikov, družb in kultur. To srce, ki vidi stisko, vam ni pustilo, da bi ostali brezbrizni. Notranji glas vas je povabil na pot služenja. Pri tem se ne moremo dovolj načuditi skrivnosti, ki vas navdihuje, navdušuje in vam daje moči pri delu: Jezus Kristus je ta skrivnost.

Jezus vidi v vašem srcu najprej vas. Pozna vaše misli, čustva. On prepleta sleherno kapilaro vsakega od nas. Zato nas hrabri za te čase.

Vidimo težke in temačne oblake, ki se grinjajo tudi nad Slovenijo.

Mnogi ljudje so prestrašeni. Sedaj že niti država več ne skriva krivic, ki jih brezpravnim in nemočnim ljudem počenjajo njene institucije.

Nihče od odgovornih se ničesar ne sramuje, ničesar ne obžaluje in ničesar ne ukrene, da bi odpravili nepravico, povrnili škodo in omogočili dostojno preživetje ljudem, ki so si s poštenim in garaškim delom služili vsakdanji kruh. Tem ljudem ni bilo ukradeno bogastvo. Ukradena pa jim je bila drobtinica kruha. Njihovo duševno trpljenje je zato tembolj grozovito, ker so jim goljufi ponižali človeško dostojanstvo. Pravni red države je proti tem povsem neučinkovit. Tu in tam se lotijo kakega posameznika, kar pa je zopet samo v korist političnemu vetru, ki pihlja enkrat z desne, drugič z leve in nič več ne veš ali se nam bodo vremena zjasnila ali ne.

Pri nas v Prekmurju takemu, nestanovitnemu vetru, ki prinaša odjugo, s tem pa slabo, deževno, kislo nestanovito vreme, pravimo »orsaki« veter. Beseda »Orsag« je madžarska in pomeni »država«. Že pregovorno je torej pri nas veter, ki je državni nekaj, kar ne velja pravdosti. Mešanje vetra s predvolilnimi obljubami, predvsem na račun tistih, ki so sedaj prav zaradi pravne neučinkovitosti države revni, brez pravic in glasu, je silno grda in nepoštena stvar.

Slovenski škofje v tem pastoralnem letu dajemo poudarek na družbenem nauku Cerkve. S tem hočemo najprej popraviti moralno in duhovno škodo, ki je nastala zaradi nepravilnega gospodarjenja nekaterih ekonomskih institucij znotraj Cerkve na Slovenskem. To je prizadelo mnoge, tako vlagatelje njihovega premoženja v finančne sklade, kot vse vernike, ki se počutijo izdane in so sedaj žalostni. Spreobrnjenje je nujno! Spreobrniti je potrebno srce. Do denarja in premoženja se ne pride z mešetarjenjem v finančnih skladih, ampak samo s poštenim delom. To mora biti spoznanje nas vseh; pa ne samo spoznanje, ampak tudi dejanje.

Med mnogimi finančniki, tudi tistimi, ki so kristjani, se je že kar udomačila misel, da je nemogoče poslovati pošteno.

Je mogoče, vendar pa zahteva veliko napora, ki ni samo v študiju in poznavanju zakonitosti financ in trga, ampak tudi v poznavanju evangelija.

Nikjer drugje, v nobeni filozofiji ali kulturi ni tako jasne definicije pravičnosti. Kdor bere evangelij, ga premišljuje odpira srce za nove čase. Evangelij je spoznanje resnice. Je pa še nekaj več. Evangelij je živa Beseda samega Boga.

Kdor to živo Besedo bere iz poskuša izpolnjevati, v njem deluje Jezus. Pridobiva si Jezusovo misel, spoznanje in modrost za ravnanje. Jezus tako postane vzrok za etične odločitve in dela. Ponekod na zahodu, predvsem v Ameriki, so v nekaterih firmah že davno odkrili moč in pomen evangelija pri njihovem delovanju. Delavci morajo vsak dan med delom prebrati in premišljevati odlomek iz evangelija. Nekaj minut branja in premišljevanja pomeni spreobrnjenje srca po meri Jezusa Kristusa.

Spreobrnjeno srce pa znova zahrepeni po vrednotah poštenosti, delavnosti, odgovornosti in se jih oklepa. Spreobrnjeno srce ne more ostati brezbrizno. V njem se razvije duhovno oko, ki vidi in ne prezre stiske ljudi.

To leto družbenega nauka Cerkve bo priložnost, da se soočimo s spisi papežev, drugega Vatikanskega koncila, cerkvenih dokumentov, ki spregovorijo o pomenu cerkvenega socialnega nauka za človeštvo. Ozrmo se tudi po naših župnijah in študirajmo ljudi iz preteklosti, ki so na tem področju delovali. Ne smemo jih prepustiti pozabi, saj so lahko naši veliki učitelji in vzorniki.

Čudili se bomo, kako je družbeni nauk Cerkve najbolj humana veda, primerna za ljudi vseh kultur in tudi verstev. V tem nauku bomo srečali pravičnost v ljubezni.

Dragi sodelavci in sodelavke Karitas.

Prišli ste v Veržej. Danes in jutri boste s pomočjo molitve, predavateljev in seveda osebne izkušnje spregovorili o stiskah ljudi in tudi razmišljali o pomenu sočutnega srca pri lajšanju teh stisk.

Sveti Duh naj razpoloži vaša srca, da bodo videla.

*Vaš škof
+Peter Štumpf*

Škofijska karitas Murska Sobota v letu 2011

Več župnijskih karitas je leta 2011 praznovalo 20. obletnico delovanja, za kar jim ob tej priložnosti čestitamo. Vsem jubilantom želimo, da bi tudi v prihodnosti združevali dobre ljudi, ki bodo z velikim veseljem znali prisluhniti ljudem v stiski in jim po najboljših močeh pomagali. Vsem nam vaše večletno delovanje daje vzgled, da lahko dobrodelnost in dobrodela organizacija deluje dolgoročno, le vztrajati je potrebno. Ob tej priložnosti se vam iz srca zahvaljujemo za vašo dobrodelnost, vztrajnost in odrekanje. Iskrena vam hvala.

Program Domačija

Meseca aprila leta 2009 smo začeli prve priprave za izvedbo socialno varstvenega programa Domačija. Prve pogovore smo opravili z županom Občine Razkrižje Stankom Ivanušičem, s katerim smo takoj našli skupni jezik in veliko razumevanje ter pripravljenost na sodelovanje. V zelo kratkem času smo našli primeren kraj za izvajanje programa Domačija, to je v lepi vasi Šprinc, ki leži na vinorodnem območju obsijanem s soncem.

Naslednja naloga je bila ustvariti vsebino programa, kjer so smo se povezali in zgledovali po programu Caritas Peruggia v Komuni San Fantucchio v Italiji. Ta program smo nekoliko modificirali in v naš program vnašamo določene posodobitve, specifičnosti in izboljšave. Delovanje programa v Sloveniji je specifično in upošteva potrebe in specifičnosti našega uporabnika.

Naslednja naša dejavnost je bila predstavitev programa Domačija med ljudmi. Na več delavnicah na osnovnih in srednjih šolah so se mladi in njihovi mentorji seznanjali z mladimi v stiski. Povezali smo se tudi s hrvaško Karitas. Izmenjali smo si izkušnje ter vzpostavili sodelovanje predvsem glede izmenjav strokovnih ravnanj, tudi v obliki posvetovalnega značaja.

Meseca aprila leta 2011 smo začeli z usposobitvijo objekta in okolice na sprejem prvih uporabnikov Domačije. Za sprejem prvih uporabnikov je bilo potrebno postoriti veliko dela, saj je hiša bila vrsto let zapuščena. Tako smo s pomočjo številnih prostovoljcev in domačinov

opravili naslednja dela: čiščenje notranjih prostorov in podstrešja, odstranjevanje ometov, odstranjevanje krušne peči, podiranje dimnika in nato zidanje novega dimnika, odstranjevanje odpadnih stvari, dovoz materiala.

Prav tako smo počistili in uredili zunanje okolje na kmetiji: žagali in podirali smo zaraščene in nepotrebne grme in drevesa, uredili smo poti, žagali drva za kurjavo, kosili travo, obrezovali drevesa in trse ter odstranjevali odpadne stvari.

Meseca julija smo izvedli veliko akcijo odkrivanja in prekrivanja strehe z novimi strešniki. V enotedenski delovni akciji je sodelovalo okrog 70 prostovoljcev iz različnih župnijskih karitas. Delo smo uspešno izvedli tako, da je hiša na Domačiji sedaj v novi »preobleki«.

Meseca septembra leta 2011 je bil program pripravljen tako daleč, da smo sprejeli prve uporabnike v program Domačija. Pričeli smo izvajati socialno varstveni program Domačija, ki je namenjen mladim ljudem, ki so se odločili, da bodo spremenili svoj dosedanji življenjski slog z namenom iskanja aktivnejšega načina življenja. Mladim, ki želijo pridobiti na dobrih delovnih navadah, pozitivnem razmišljanju s ciljem, da bi bolje in intenzivneje zaživel odgovornejše in samostojnejše življenje.

Temeljni cilj programa je usposobiti mladega človeka - iskalca bivanjskega smisla za čim samostojnejše življenje z motivacijo po spremembi dosedanjega načina življenja ob poglobljeni analizi in avtorefleksiji, da bo sposoben sprejemati odgovornost za svoja ravnanja.

Vključitev oz. vstop in izstop v program sta prostovoljna. Uporabnik bo pred vključitvijo v program seznanjen z vsebino programa *Domačija* in s *Pravili za bivanje* v njem.

Osnovni program traja od enega do treh mesecev. Celoten program pa traja do tri leta. V posebnih primerih se program lahko skrajša oz. podaljša.

Program je organiziran v manjši skupini – skupnosti (okrog šestčlanski). Člani so za čas bivanja v njem sooblikovalci medsebojnih odnosov s podporo zunanjih in notranjih strokovnih delavcev po načelu subsidiarnosti. Udeleženec programa je nagovorjen na celovitem po-

dročju razvoja (na telesnem, duševnem, socialnem in duhovnem).

V letu 2012 načrtujemo, da bomo prenovili notranjost hiše na Domačiji in s tem omogočili, da se bo v program Domačije vključilo še več uporabnikov. Načrtujemo tudi, da bomo program Domačija razvijali še naprej tako, da bo omogočeno vključevanje v program čim večim ljudem potrebnim pomoči in da se bodo lahko v program vključili ljudje z različnimi potrebami.

Projekti LAS 2009, LAS 2010 in LAS 2011

Na Škofijski karitas Murska Sobota smo za program Domačija v letu 2009, 2010 in 2011 uspešno kandidirali za Evropska sredstva na treh razpisih LAS Prlekija.

V letu 2009 smo v sklopu programa Domačija izvedli projekt »Eko šola simbioze«, katerega skupna vrednost je znašala 27.433,00 € in za katerega smo iz naslova Leader sredstev prejeli skupaj 24.256,00 €. Del pridobljenih sredstev je bil namenjen za urejanje hiše Domačije in okolice hiše, del sredstev pa za pripravo programa za razvoj socialne integracije ob sonaravnem načinu življenja, izdelavo strateškega in poslovnega načrta, uvajanje ekološkega načina kmetovanja (partnerstva).

V letu 2010 smo v sklopu programa Domačija izvedli projekt »Hiša na podeželju«, kjer smo preko Leader sredstev pridobili 11.500,00 € za projekt, ki je skupno znašal 15.525,60 €. Pridobljena sredstva smo porabili za pripravo programa in vsebin za predavanja, delavnice in seminarje. Nabavili smo opremo za predstavitve na delavnicah. Izvedli smo delavnice, pripravili in izdali tiskane in elektronske publikacije ter pripravili in objavili članke v tiskanih medijih. Program smo predstavili tudi preko radijskih postaj in RTVSLO.

V letu 2011 smo v sklopu programa Domačija kandidirali za Leader sredstva na razpisu LAS 2011 s projektom Domačija in bili uspešno izbrani. Celotna vrednost projekta znaša 25.000,00 €, odobrena Leader sredstva pa znašajo 20.000,00 €. Pridobljena sredstva bomo uporabili za namen prenove notranjosti hiše na Domačiji in sicer strojne in elektro inštalacije.

PODATKI IZ IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV OD 1.1. 2011 DO 31. 12. 2011

	Znesek EUR
PRIHODKI OD POSLOVANJA	
PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	
REFUNDACIJA EVROPSKI SOCIALNI SKLAD	6.667,00
REFUNDACIJA ZA JAVNA DELA	17.671,00
REFUNDACIJA ASISTENT BOM	2.735,00
PRIHODKI IZ JAVNIH SREDSTEV DOHODNINA	8.850,00
PRIHODKI IZ JAVNIH SREDSTEV PRLEŠKA RAZVOJNA AGENCIJA	24.195,00
FIHO PROGRAMI IN DELOVANJE	60.081,00
KARITAS	
SLOVENSKA KARITAS	50.813,00
ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA	26.650,00
FINANČNI PRIHODKI	480,00
DRUGI PRIHODKI – SKLADI 2011	3.429,00
CELOTNI PRIHODKI	201.571,00
ODHODKI	
STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	15.018,00
POMOČ PREKO JAVNIH DEL IN EVROPSKEGA SOCIALNEGA SKLDA	32.486,00
POMOČ DOMAČIJA IN ASISTEN BOM	13.632,00
PLAČE ZAPOSLENIH	16.679,00
FIHO	
IZOBRAŽEVANJE	1.921,00
POMOČ IN SKRB ZA STAREJŠE IN BOLNE	4.548,00
POMOČ SOCIALNO OGROŽENIM DRUŽINAM	23.404,00
POMOČ SOCIALNO OGROŽENIM OTROKOM	7.613,00
FIHO DELOVANJE	2.198,00
KARITAS	
SKLAD ZA UPANJE	1.500,00

OTROCI NAS POTREBUJEJO	10.846,00
KLIC DOBROTE	8.152,00
DELOVANJE	931,00
RAZVOZ HRANE (EU)	6.305,00
POMOČ V STISKI	6.476,00
ZAPORNIKI	1.892,00
POMOČ DRUŽINAM	10.027,00
LETOVANJE	5.711,00
DOMAČIJA	30.955,00
AMORTIZACIJA IN DRUGI STROŠKI	1.278,00
CELOTNI ODHODKI	201.572,00
IZVENBILANČNA SREDSTVA	
ŽUPNIJSKE KARITAS - ODHODKI	72.027,88
ŠTEVILO PROSTOVOLJNIH UR	20.640,00
ŠTEVILO PROSTOVOLJCEV	1.055,00
PREJETA EU HRANA V BLAGU NETO VREDNOST	142.560,00
PREJETA IN RAZDELJENA HRANA (PROIZVAJALCI IN TRGOVINE)	3.500,00
SKUPAJ ODHODKI BILANCA IN IZVENBILANCA	419.659,88
PROHODKI - SLOVENSKA KARITAS	50.813,00
SKLAD ZA UPANJE	1.500,00
OTROCI NAS POTREBUJEJO	10.840,00
KLIC DOBROTE	22.260,00
POMAGAJMO PREŽIVETI	10.500,00
DELOVANJE	2.640,00
RAZVOZ HRANE (EU)	3.073,00
PRIHODKI - FIHO	60.081,00
IZOBRAŽEVANJE, ZAGOVORNIŠTVO IN SKRB ZA DOSTOJANSTVO ČLOVEKA	1.921,00
POMOČ IN SKRB ZA STAREJŠE IN BOLNE	4.547,90
POMOČ SOCIALNO OGROŽENIM DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM	23.403,60
POMOČ SOCIALNO OGROŽENIM OTROKOM	7.612,80
DELOVANJE NA LOKALNI RAVNI	22.595,70

Skupna vrednost pomoči ljudem v stiski v Pokrajini ob Muri je v letu 2011 znašala 419.659,88 €.

V letu 2011 je država imela manj posluha za pomoč ljudem v stiski. Pridobili smo pomoč od ZRSZZ na programu javnih del in sicer sredstva za enega javnega delavca (za primerjavo: leta 2010 so nam odobrili sredstva za štiri javne delavce). Vrednost pomoči za javna dela je znašala 17.617,00 €. Prav tako smo pridobili pomoč na podlagi Evropskega socialnega sklada za program dolgotrajno brezposelni v vrednosti 6.667,00 € in po programu Asistent bom 6.429,00 €.

Iz Fundacije invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) smo prejeli 60.081,00 € pomoči za programe na državni in lokalni ravni.

Iz Slovenske karitas smo prejeli 50.813,00 € pomoči za pomoč družinam, otrokom, posameznikom, brezposelnim, razvozu evropske hrane in drugim v velikih stiskah (glej tabelo).

Na Škofijski karitas smo prejeli 26.650,00 € pomoči od dobrih ljudi. Tretjino so prispevali na nedeljo karitas, 3.040,00 € smo zbrali na prireditvi Klic dobrote, 2.500,00 € so prispevali osebni donatorji.

Tako so celotni finančni darovi znašali 201.571,00 €. Neto vrednost evropske hrane smo prejeli za 142.560,00 € in hrano prejeto od proizvajalcev in trgovin v vrednosti 3.500,00 €. Župnijske karitas pa so pomagale z 72.027,88 € pomoči.

Za delovanje smo porabili 2.437,00 € za stroške materiala in 12.581,00 € za stroške storitev. Stroški dela za redno zaposlenega so bili 16.679,00 €. Stroški amortizacije so bili 1.134,00 €, ter 144,00 € drugih stroškov.

Letno poročilo župnijskih karitas

V letu 2011 smo člani Karitas sprejeli veliko število ljudi v stiski. Opaziti je veliko število brezposelnih, saj se število brezposelnih že nekaj let ne zmanjšuje, stiska ljudi pa postaja iz leta v leto večja. Posledica tega je, da so ljudje, ki so izgubili službe, porabili odpravnine in denarna nadomestila za brezposelnost, tako da so sedaj odvisni le od denarne socialne pomoči in lastne iznajdljivosti. Prav tako doživljajo veliko stisko starejši ljudje, ki so odvisni od pokojnine, ki pa velikokrat ne zadošča niti za pokritje osnovnih stroškov.

V letu 2011 smo imeli v Karitas 1.055 prostovoljcev, ki so opravili 20.640 prostovoljnih delovnih ur. Rednih članov je bilo 489 in občasnih 566 članov. Mlajših od 30 let je bilo 123 članov, novih članov, ki so se priključili Karitasu pa je bilo v letu 2011 78.

Škofija Murska Sobota ima 36 župnij in prav tako tudi 36 župnijskih karitas. V letu 2011 so župnijske karitas ustvarile prihodke v vrednosti 68.304,69 €. Največ prihodkov so župnijske karitas zbrale iz naslova sredstev od dobrodelnih prireditev in akcij (koncerti, venčki, voščilnice...) in sicer v znesku 23.793,42. Sledijo Darovi dobrotnikov (po položnici, gotovina, nabiralnik) v znesku 20.247,68 €, prispevki lokalnih skupnosti v znesku 11.910,84 € in Nabirke Nedelje Karitas v znesku 7.130,47 €.

Z zbranimi prihodki in z zbranimi materialnimi dobrinami so na župnijskih karitas priskočili na pomoč 11.079 ljudem v stiski. Pomagali so jim z evropsko in drugo hrano, plačilom položnic in z veliko drugimi materialnimi dobrinami. Pomagali so otrokom, družinam, posameznikom in starejšim.

Posebno poslanstvo v Karitas pa so sodelavci v Karitas opravljali s svojimi dragocenimi obiski pri starejših, bolnih in onemoglih na njihovih domovih, kakor tudi pri tistih, ki svoja zrela leta delijo z drugimi v domovih za starejše.

Župnijske karitas in Evangeličanska humanitarna organizacija so v letu 2011 prejele 178.200 kg hrane (testenine, moka, riž, pšenični zdrob) in mleka, ki so jo razdelile med pomoči 10.842 ljudi v stiski. Neto vrednost evropske hrane, ki smo jo prejeli je znašala 142.560 €.

Naslovi župnijskih karitas:

Župnijska karitas	Naslov	Pošta
APAČE	Apače 97	9253 APAČE
BAKOVCI	Bakovci, Partizanska 28	9000 MURSKA SOBOTA
BELTINCI	Mladinska 4	9231 BELTINCI
BOGOJINA	Bogojina 147	9222 BOGOJINA
CANKOVA	Cankova 65	9261 CANKOVA
CEZANJEVCI	Cezanjecvi 37	9240 LJUTOMER
ČRENŠOVCI	Juša Kramarja 2	9232 ČRENŠOVCI
DOBROVNIK	Dobrovniki 12	9223 DOBROVNIK
DOKLEŽOVJE	Glavna ulica 10	9231 BELTINCI
DOLENCI	Dolenci 27	9204 ŠALOVCI
GORNJA RADGONA	Jurkovičeva 2	9250 GORNJA RADGONA
GORNJI PETROVCI	Gornji Petrovci 12, p.p. 2	9203 PETROVCI
GRAD	Grad 186	9264 GRAD
HOTIZA	Petrova ulica 15	9220 LENDAVALA
KANČEVCI	Kančevci 38	9206 KANČEVCI
KAPELA	Kapelski vrh 93	9252 KAPELA
KOBILJE	Kobilje 42	9227 KOBILJE
KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU	Križevci pri Ljutomeru 4	9242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
KUZMA	Kuzma 59	9263 KUZMA
LENDAVA	Cerkveni trg 2	9220 LENDAVALA
LJUTOMER	Miklošičev trg 3	9240 LJUTOMER
MALA NEDELJA	Mala Nedelja 34	9243 MALA NEDELJA
MARKOVCI	Markovci 95	9204 ŠALOVCI
MARTJANCI	Martjanci 71	9221 MARTJANCI
MURSKA SOBOTA	Gregorčičeva 2	9000 MURSKA SOBOTA
ODRANCI	Trg Lojzeta Kozarja 1	9233 ODRANCI
PEČAROVCI	Pečarovci 37	9202 MAČKOVCI
PERTOČA	Pertoča 53	9262 ROGAŠOVCI
RADENCI	Gubčeva cesta 33	9252 RADENCI
RAZKRIŽJE	Razkrižje 8	9240 LJUTOMER

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI	Videm 1	9244 SV. JURIJ OB ŠČAVNICI
SV. JURIJ V PREKMURJU	Sveti Jurij 12	9262 ROGAŠOVCI
TIŠINA	Tišina 2	9251 TIŠINA
TURNIŠČE	Štefana Kovača 14	9224 TURNIŠČE
VELIKA POLANA	Velika Polana 1	9225 VELIKA POLANA
VERŽEJ	Trg Slavka Osterca 7	9241 VERŽEJ

Pogled v leto 2012

Koledar prireditev ŠKMS v letu 2012

Duhovna obnova

Bo v soboto, 28. januar 2012 v Kančevcih".

Načrtujemo temo srečanja za mlade v stiski

Plenum

Peti Plenum Škofijske karitas Murska Sobota bo na tretjo postno soboto 10. marca 2012 v Veržeju.

Letovanje družin in otrok in starejših

Portorož, Sončna hiša bo predvidoma sredi avgusta sprejela okrog osem družin.

V program letovanja otrok predvidevamo omogočiti letovanje vsaj desetim otrokom iz naše škofije.

Letovanja starejših se lahko udeleži okrog 20 starejših ljudi iz naše škofije.

Evropska hrana

Po programu ARSKTRP bomo v letu 2012 prejeli samo evropsko hrano šele v drugi polovici leta. Evropska komisija je še za enkrat podaljšala program.

Osrednje letno izobraževanje

V letu 2012 načrtujemo v mesecu oktobru vsakoletno dvodnevno osrednje letno izobraževanje, ki je v preteklosti potekalo v Veržeju.

Teden karitas

Bo je potekal od 26. novembra do 2. decembra. Romanje, ki je bilo v preteklosti ob sredah, ko je bi vseslovenski klic dobrote pa se bo verjetno redno preselil na soboto, kajti RTV SLO spreminja programsko shemo in premika prenos klica dobrote iz srede na soboto.

Na posameznih župnijskih karitas že tradicionalno potekajo aktivnosti za nagovarjanje dobrih ljudi k sočutju z ljudmi v stiski. Preko celega tedna smo običajno imeli na Murskem valu in na Radio Maxi priložnost predstavljati svoje veliko poslanstvo.

Škofijski klic dobrote

bo 2. decembra 2012 na eni od župnij murskosoboške dekanije na prvo adventno nedeljo popoldne.

Programi in delovanje

V letu 2012 pričakujemo večjo podporo za program Domačija s strani MDDSZ in podporo na socialnem podjetništvu.

Uspešni smo bili pri kandidiranju treh javnih delavcev. Nadaljujemo program asistent bom z dvema udeležencema. Obseg FIHO sredstev po lanskoletnem zmanjšanju pričakujemo na isti ravni. Verjetno pa je pričakovati rahlo zmanjšanje sredstev s strani osebnih darovalcev na slovenski kakor tudi škofijski ravni.

V tem letu načrtujemo več modulov izobraževanj za sodelavce v Karitas s področja dela s starejšimi, invalidi in bolnimi, kakor tudi dela na področju nagovarjanja k darovanju sredstev za potrebe ljudi v stiski. Primerjalno gledano v Karitas finančno nismo podprti niti približno toliko kot sorodstvena humanitarna organizacija, prav tako če se primerjamo z osebnimi darovalci na območju Škofijske karitas Varaždin.

Realno je pričakovati okrog 200 tisoč evrov prihodkov. S strani FIHA okrog 60 tisoč za pomoč in delovanje, s strani Slovenske karitas

okrog 50 tisoč in okrog 90 tisoč za programe osebnih darovalcev, kakor tudi programe s katerimi kandidiramo na razpisih.

Na župnijskih karitas pa je pričakovati okrog 70 tisoč evrov prihodkov.

*Martjanci, 26. februar 2012
Simon Slana, ravnatelj
Jožef Kociper, generalni tajnik*

Kratek pregled po programih

Družine

Materialna pomoč družinam in posameznikom v hrani in finančna pomoč pri pokrivanju osnovnih življenjskih stroškov gospodinjstva.

Namen programa je materialna in psihosocialna pomoč in podpora družinam in posameznikom v stiski še posebej družinam, ki izpadejo iz javnih sistemov pomoči ter ustvarjanje varne socialne mreže s prisotnostjo prostovoljcev in strokovnih delavcev na terenu. Cilji so materialna in dopolnilna finančna pomoč, opora pri iskanju rešitev za težke življenjske stiske, neposredno spremljanje uporabnikov s svetovanjem ter prilagojena pomoč v specifičnih stiskah.

Število prosilcev - družin in posameznikov - je v zadnjem času zelo naraslo. Družine resno pesti povišanje življenjskih stroškov (hrana) in jih peha v stisko. Poleg brezposelnosti v stisko zahajajo tudi t.i. revni zaposleni in osebe z dolgotrajnimi boleznimi, invalidnostjo, ki same živijo v gospodinjstvu. Mnogo je tudi prikrite revščine, ki se ne da prikazati z dokazili za pomoči iz javnih sredstev. Osnovno pomoč (hrana, obleka, finančna pomoč) dopolnjujemo s strokovno pomočjo (svetovanjem in spremljanjem) saj le tako lahko učinkovito pomagamo družinam in posameznikom iz dolgotrajnih stisk.

Kriteriji za pomoč so opredeljeni v pravilniku in se ustrezno prilagajajo možnostim. Usklajeni so z vsakokratnimi kriteriji v socialni (dohodki družine, zdravstvena potrdila in mnenja ustreznih inštitucij)

dopolnjujejo pa se z oceno situacije in možnosti družine za samopomoč, opažanja strokovnih delavcev in prostovoljcev Karitas, ki razmere neposredno poznajo. Upoštevamo tudi posebne razmere kot so: dolgotrajna bolezen, stanovanjske razmere, elementarne nesreče, smrt hranitelja družine...

Otroci

Materialna in finančna pomoč (nakup šolskih potrebščin, pokrivanje stroškov toplega obroka osnovnošolcem, doplačilo prevoznih stroškov, pomoč pri plačilu šole v naravi)

Namen programa je zagotavljanje osnovnega življenjskega standarda in enakih možnosti za izobraževanje ter vključevanje v družbo vrstnikov.

Cilji so zagotoviti potrebne šolske potrebščine, osnovnošolcem omogočiti topli obrok, pomagati staršem pri plačilu prevoza v šolo ter bivanja v dijaških domovih, ponuditi možnosti ustvarjalnega in zdravega preživljanja prostega časa, pomagati otrokom z vzgojnimi in socialnimi težavami preko preventivnega dela posebej še otrokom z razvojnimi težavami in posebnimi potrebami.

Družine z otroki se vse pogosteje soočajo s težavami pri skrbi za nje in pokrivanju nujnih stroškov za njihovo šolanje. Otroci iz že tako socialno ogroženih družin (enostarševske družine) so prikrajšani za ustrezno skrb in materialne pogoje, ki bi jim zagotavljali varnost in zdrav ter celovit razvoj. Še posebej se znajdejo v stiski družine, ki imajo invalidnega ali bolnega otroka pri zagotavljanju nujno potrebnih pripomočkov za življenje in izobraževanje.

Do pomoči je upravičen otrok, ki izhaja iz socialno ogrožene družine (nizki dohodki, brezposelnost...). Upoštevamo dokazilo o družinskih prejemkih, mnenja in nasvete socialnih služb, šolske svetovalne službe, zdravstvenih ustanov...

Pri dodelitvi pomoči upoštevamo tudi: dolgotrajno bolezen ali invalidnosti družinskih članov, razvezo staršev, stanovanjske razmere in druge izredne razmere.

Starejši

Pomoč starejšim in bolnim pri ohranjanju socialnih stikov, vzdrževanju osebne higiene, varstvu starejših, pomoč v gospodinjstvu in pri različnih hišnih opravilih, psihosocialna pomoč (svetovanje, zagovornišvo), medgeneracijsko druženje, izposoja, dostava in vzdrževanje ortopedskih pripomočkov in materialna pomoč.

Namen programa je odgovoriti na potrebe starejših, hudo bolnih ali kronično bolnih oseb in jim s tem omogočiti čim bolj kakovostno preživljanje starosti, predvsem v domačem okolju, pa tudi v različnih oblikah institucionalnega varstva. Cilj je zagotovitev bolj kakovostnega življenja starejših, bolnih, ponudba možnosti izbire izvajalca storitev, podpora starejšim, svojcem, pregledna pokritost potreb starejših (usposobljenost mreže koordinatorjev), podpora izvajalcem, predvsem prostovoljcem po pridobivanju znanj za kvalitetno delo.

Trend staranja družbe je prisoten tudi v Sloveniji. Lahko govorimo o naraščajoči socialni izključenosti starejših in bolnih. V zadnjih letih se te težave še bolj odražajo, predvsem zaradi nizkih pokojnin, visokih stroškov nege in oskrbe ter spremenjenega načina življenja. V okviru programa z dobro mrežo usposobljenih prostovoljcev vstopamo v mrežo pomoči ter dopolnjujemo obstoječe, institucionalne oblike pomoči. S pomočjo na domu ponujamo možnost izbire tistim starejšim, ki ne želijo v institucionalno oskrbo. S podporo svojcem in starejšim preko koordinatorjev bomo zmanjšali stiske.

Osnovna kriterija sta starost nad 65 let in bolezen. Poleg tega upoštevamo: socialno ogroženost starejših ali njihove družine (dokazila o družinskih prejemkih, zdravstvena potrdila, mnenja CSD, osebni pogovor, stan. razmere, nesreče itd.), osamljenost, željo po pomoči in vključevanju v različne skupine. Vključevanje prostovoljcev v programe izobraževanja temelji predvsem na želji posameznikov po pridobivanju znanj s področja pomoči in oskrbe starejših ter vključitvi v našo mrežo organizacij kot prostovoljec. in mreža koordinatorjev sta namenjena prostovoljcem in starejšim, ki želijo pridobiti informacije ali so v stiski.

Zagovorništvo

in preventivne akcije glede socialnih stisk ter čutenja javnosti: V Tednu Karitas, v sklopu dobrodelnih akcij Klic dobrote in Pokloni zvezek ter ob vseh drugih stikih z mediji, opozarjamo na stiske obrobnih skupin in z njihovim sodelovanjem poskušamo opozoriti na bistvene probleme. Te aktivnosti potekajo tudi na ravni škofijskih Karitas. Vseslovenska akcija po OŠ z naslovom Pokloni zvezek je namenjena krepitvi vrstniške solidarnosti, z akcijo Kartica upanja pa spodbujamo aktivno dobrodelnost in samopomoči v krogu najbližjih.

Dostopnost in kvaliteta pomoči Karitas: Letno pripravimo tri večje seminarje in več manjših kot podporo pri dvigu kvalitete pomoči v programih, ki jih izvajajo župnijske karitas. Potencialnim uporabnikom naše programe predstavljamo in omogočamo dostopnost tudi s sodelovanjem na različnih prireditvah, v sklopu dobrodelnih akcij in na zgbanki s programi.

Biti zagovornik izključenih posameznikov in skupin v družbi, vključevati potencialne uporabnike v programe Karitas, ozaveščati in opozarjati javnost o perečih stiskah in problemih, obveščati javnosti in prostovoljce o možnostih, ki jih ponujajo naši programi, z usposabljanjem prostovoljcev dvigniti kvaliteto, strokovnost in širino programov pomoči, sodelovati v mreži pomoči z javnimi službami in drugimi NVO, motivirati širšo družbo za solidarnost in dobrodelnost, organizirati učinkovite zagovorniške kampanje v sodelovanju z drugimi NVO.

V hitro spreminjajoči družbi se najbolj ranljive skupine lahko v trenutku znajdejo brez moči in možnosti, da opozorijo na svoje probleme. Socialna izključenost je vse bolj selektivno usmerjena in koncentrirana. Delo s prejemniki pomoči je potrebno dodatno okrepiti na področju zagovorništva in opolnomočenja. Spletne svetovalnice so izjemna priložnost, da ljudje v stiski na anonimni način pravočasno pridejo do strokovnjaka, ki jim lahko neposredno pomaga. Žarek dobrote, seminarji, publikacije predstavljajo dodatno izobraževanje in stalno izpopolnjevanje sodelavcev Karitas in pripomorejo k večji kvaliteti in oblikovanju enotnejših kriterijev za pomoč. Mlada Karitas je nastala z namenom vključevanja mladih v prostovoljno delo, ki je podlaga raz-

vijanju družbe solidarnosti in socialne pravičnosti.

V program se vključujejo vsi, ki:

- so pripravljeni sodelovati kot prostovoljci v Karitas;
- so udeleženci navedenih dogodkov programa ali si želijo pridobiti različno pomoč;
- so zainteresirani za naše aktivnosti in programe – širša javnost.
- potrebujejo neposredno pomoč in podporo v odločitvah, ki so povezana z vrstami pomoči, ki jo nudimo v spletnih svetovalnicah.

Etno stičišče generacij v Pomurju

Vse večji razkorak med številom mladih in starih nas vabi k soočenju s to realnostjo. V Karitas kakor tudi v Cerkvi nasploh imamo bogate izkušnje s povezovanjem in razumevanjem odnosov med generacijami. Prav zaradi tega, ker ostala družba vse bolj odpoveduje na tem področju čutimo v Karitas posebno dolžnost za poslanstvo medgeneracijskega dialoga. Tretje desetletje tega stoletja bo bridko v Sloveniji in Evropi v razmerju med mladimi in starimi. Če se ne bomo v družbi (v Evropi, Ameriki) sposobni do takrat pripraviti na sprejemanje človeškega življenja kot od Boga danega, obstaja nevarnost velikega medgeneracijskega konflikta.

V Karitas vsakodnevno živimo medgeneracijsko sožitje. To veliko danost – talent smo dolžni razvijati še v naprej. Prav zaradi tega želimo bogate izkušnje iz posameznih župnij nadgrajevati in izpopolnjevati še v bodoče.

Dom Danijela Halasa Velika Polana

Za Dom Danijela Halasa je Zavod Čebela Karitas iz Slovenskih Konjic pridobil koncesijo za 66 ljudi, ki potrebujejo domsko oskrbo. Po-gača d.o.o. je škofijski investitor za Dom.

Škofijska karitas Murska Sobota bo v sodelovanju s koncesionarjem, investitorjem, župnijo, občino in drugimi pomagala ustvarjati pogoje za medgeneracijsko življenje v Domu in celotni škofiji.

Pozdrav novorojenčku

Program spodbuja povezovanje in druženje mladih družin. Na nekaterih ŽK so tovrstno potrebo po povezovanju začutili zelo močno in so v tednu družine (19. in 25. marec) ali v pričakovanju Jezusovega rojstva organizirali posebno srečanje mladih družin. Drugi pa so povezovanje naredili z osebnimi obiski družin.

Droge – preventiva, asistenca, spremljanje

Škofijska karitas Murska Sobota je 1.1.2009 odprla informacijsko-svetovalno pisarno za pomoč odvisnikom od drog, s čemer želi pomagati, spodbujati in omogočati zdravljenje odvisnih ter skrbeti za preventivo na tem specifičnem področju socialnega varstva.

Pomoč družinam odvisnikov od alkohola

V naši okolici so bolezni zasvojenosti od alkohola zelo razširjene. Sama medicina je nemočna pri zdravljenju. Karitas pa je lahko ena od dobrih poti – spodbud na tej poti zdravljenja. Prav zaradi tega nas kličejo potrebe. Upamo, da jim bomo znali odgovarjati.

Pomoč žrtvam nasilja v družini

V okviru ŠK Murska Sobota se že dalj časa pripravljamo na program psihosocialne pomoči žrtvam nasilja.

Žrtvam nasilja želimo predvsem izboljšati kvaliteto življenja, jih informirati in ozaveščati o vzrokih in posledicah nasilja v družini.

Duhovna obnova

Dvanajstega februarja 2011 smo imeli duhovno obnovo v Kančevcih.

Razgibani časi sprememb, ko se iz časov ekonomskega preobilja na hitro spustimo v sušno obdobje, vplivajo na vse ljudi. Na mlade pa še toliko bolj.

Mladim lahko pomagamo danes, da nam bodo lahko jutri pomagali oni nam. Naš nadvse znani in priznani psiholog in psihoterapevt g. Bogdan Žorž je svoje življenje posvetil mladim, ki so se znašli v razno-

terih stiskah. Vse te bogate izkušnje je bil pripravljen deliti skupaj z nami na duhovni obnovi.

Plenum

V soboto, 26. marca 2011 smo imeli v Veržeju

Četrto Plenum Škofijske karitas Murska Sobota.

Ob 9.00 smo se zbrali pri sveti maši v župnijski cerkvi sv. Mihaela, ki jo je daroval gospod škof msgr. dr. Peter Štumpf ob somaševanju petnajstih duhovnikov. Škof nas je v svoji pridigi spomnil, da smo sodelavci v Karitas posebni sodelavci za dobro sočloveku v stiski v imenu Jezusa Kristusa, kar pa v medijih ni zaznati.

Prav posebej pa smo bili veseli gostov iz Nadškofijske karitas Maribor, g. Branka Mačka, predsednika, Škofijske karitas Celje, g. Roka Metličarja, predsednika, Škofijske karitas Koper, g. Mateja Kobala, ravnatelja in Slovenske karitas, g. Imreta Jerebica, generalnega tajnika.

Na Plenumu se nas je zbralo okrog 115 udeležencev.

Tema tokratnega predavanja je bila prav posebej izbrana v podporo našemu novemu Programu Domačija, ki ga oblikujemo v Šprincu v Občini Razkrižje.

Program *Domačija* je namenjen polnoletnim mladim ljudem, ki so se odločili, da bodo spremenili svoj dosedanji življenjski slog z namenom iskanja aktivnejšega načina življenja. Mladim, ki želijo pridobiti na dobrih delovnih navadah, pozitivnem razmišljanju s ciljem, da bi bolje in intenzivneje zaživel odgovornejše in samostojnejše življenje.

Poročilo o delovanju Škofijske in župnijskih karitas v letu 2010 in o načrtih v letu 2011 je podal generalni tajnik Škofijske karitas Murska Sobota, g. Jožef Kociper. V poročilu je ugotavljal veliko zmanjševanje sredstev države za socialne programe humanitarnih organizacij, kakor tudi drugih organizacij in posameznih ljudi dobre volje, ki so bili dobri donatorji, danes pa so vse bolj sami potrebni pomoči.

Letovanje družin, otrok, mladostnikov in starejših

Portorož, Sončna hiša je sprejela devet družin. Enainštirideset ljudi - družine, animatorji, socialni delavec Alojzij Štefan in kuharica Ana Komljanec smo si od ponedeljka do sobote delili skupno veliko »družinsko« mizo.

V program letovanja otrok je iz naše škofije letovalo 14 otrok in trije mladostniki. Letovanja starejših se je udeležilo 24 starejših ljudi iz vse škofije in šest animatorjev.

Delo s starejšimi

V pomoč starejšim, bolnim in invalidom na posameznih župnijskih karitas posvečajo veliko pozornosti.

Evropska hrana

Župnijske karitas in Evangeličanska humanitarna organizacija so v letu 2011 prejele 178.200 kg hrane (testenine, moka, riž, pšenični zдроб) in mleka, ki so jo razdelile med pomoči 10.842 ljudi v stiski. Neto vrednost evropske hrane, ki smo jo prejeli je znašala 142.560 €.

Po naših evidencah imamo zelo dobro pokritost z mrežo sodelavcev pri razdeljevanju evropske hrane. Nas vseh šestintridesetih župnijah so ljudje v stiski deležni te pomoči. Le na eni župniji je potrebna pomoč sosednje župnije pri razdeljevanje pomoči. Na goričkem pa je EHO zelo dobro dopolnitev.

Osrednje letno izobraževanje SRCE, KI VIDI

Seminar Karitas 2011

V petek, 21. in v soboto 22. oktobra smo si v Veržeju želeli naravnati dioptrijo za srce, da bi videlo sočloveka v stiski.

Naše dvodnevno srečanje smo pričeli s sv. mašo, ki jo je v župnijski cerkvi v Veržeju daroval msgr. dr. Peter Štumpf murskosoboški škof, ki nas je v nagovoru spodbujal k zavzemanju za pravičnejše medsebojne odnose.

Osrednja okrogla miza je iskala poti, kako s sočutjem in z empatijo pristopati k ljudem v stiski. Dr. Vinko Potočnik nas je navdušil s predstavitvijo temeljev pojma empatija. Sogovorniki na okrogli mizi so iskali poti do družine Alenka Petek, do otrok Nataša Urh, do zasvojenih Zvone Horvat in do starejših Polona Šporin. Okroglo mizo je povezoval Matej Križanič.

Sobotno jutranjo sveto mašo je daroval Simon Slana, ravnatelj Škofijske karitas. Osrednje raziskovanje Seminarja Karitas v Veržeju je skupaj s stoštiridesetimi udeleženci iskal dr. Ivan Štuhec pod naslovom: Pravičnost v ljubezni. Podlago za razmišljanje je vzel okrožnico: Bog je ljubezen od 19. do 30. členu in poglede Cerkve zaokrožene v Družbenem nauku Cerkve. Dr. Štuhec je prepričan, da mora Cerkev iskati odgovore na krize in druge pomembne dogodke, ki usmerjajo tok zgodovine. V Sloveniji npr. nimamo ekonomista, ki bi znal dobro utemeljiti ekonomijo na podlagi Družbenega nauka Cerkve, prav tako nimamo strokovnjakov na drugih področjih. Opomnil nas je, da je država prva poklicana odgovarjati potrebam ljudi v stiski. Karitas pa se v bodoče naj premakne iz področja »gašenja« na področje preventive: npr. na spremljanje zakonodaje, ko je le ta še v pripravi in predlaganje rešitev, ki bi bile boljše na področju pravičnosti. Veliki izzivi pa nas še čakajo na razvijanju boljših medsebojnih odnosov. Pred pol stoletja smo še živeli v naši družbi lepe medsebojne odnose, ko so sorodniki, sosedje in drugi sočustvovali z ljudmi v stiski: npr. slovo umirajočega je bilo v družni naj bližnjih.

V nadaljevanju smo skupaj z Matejem Križaničem razmišljali kako lahko jaz kot kristjan živim pravičnost v ljubezni. Kot dobro kombinacija je ob pozornosti srca še dobra strokovna usposobljenost.

Po odmoru smo se zbrali na delavnicah ko smo iskali na primerih življenja pravičnosti v ljubezni:

1. Prostovoljstvo kot oblika družbene odgovornosti posameznika
2. Vprašanje okoljske pravičnosti in kaj je naša vloga pri tem
3. Socialna pravičnost – kdaj je naša pomoč pravična
4. Sprejemanje ljudi drugih narodov, kultur, ver

V nadaljevanju smo iskali svoj osebni odgovor v služenju drugim

Na pogovornih delavnicah smo iskali naše podlage za prostovoljstvo v Karitas, kaj nas pri delu z ljudmi motivira, kaj nas združuje in povezuje v Karitas.

Po bogatem delu smo se še vsi skupaj srečali ob bogati mizi na skupnem kosilu, ki so ga sodelavci v Marijanumu srčno pripravili.

Teden karitas

je potekal od 21. do 27. novembra. 26. novembra smo se udeležili romanja na Ponikvo in zvečer koncerta Klic dobrote v Celju.

Na posameznih župnijskih karitas že tradicionalno potekajo aktivnosti za nagovarjanje dobrih ljudi k sočutju z ljudmi v stiski. Preko celega tedna smo imeli na Murskem valu in na Radio Maxi priložnost predstavljati svoje veliko poslanstvo.

Škofijski klic dobrote

je bil 27. novembra 2011 v Odrancih. Sredstva smo zbirali za invalida Andreja in slepo Blanko.

Večkrat pravimo, da srce, ki je v človeku na pravem mestu, lahko vidi sočloveka v stiski.

Andrej je kot petletni otrok v Čepincih na prečudovitem Goričkem sanjal, da bo nekoč velik športnik, kajti lahko se je dodobra kosal z vrstniki v teku in drugih športih. Prav v tistem trenutku pa se mu je življenje obrnilo na glavo. Od takrat naprej sta ostala njegova stalna spremljevalca mama, ki je zaradi sinove nesreče pustila službo in invalidski voziček.

Blanka iz Odranec pa je od otroštva prikrajšana za spoznavanja sveta okrog sebe s pomočjo vida. Danes kljub svoji veliki omejitvi pridno študira.

Andrej je z veliko osebnega truda in odrekanja ter z izredno pomočjo staršev uspešno končal osnovno šolo in nato še srednjo šolo v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik. Danes pa Andrej svoje znanje še nadgrajuje.

Pred kratkim je že v prvo opravil šoferski izpit v specializiranem avtomobilu za paraplegike in to z željo, da bi končno pri svojih 23 letih

vsaj malo razbremenil svoje starše pri velikokrat nujnem prevozu.

Na Škofijski karitas Murska Sobota smo Andreju in Blanki prisluhnili z organizacijo dobrodelne prireditve Škofijski klic dobrote, ki je bila 27. novembra 2011 v Odrancih.

V Karitas zelo radi prisluhnemo tistim ljudem v stiski, ki si želijo pomagati sami s tehničnimi in drugimi pripomočki, da bodo lažje in bolje zaživel samostojnejše in vse bolj neodvisno življenje.

Prav zaradi tega podpiramo Andrejevo željo po nabavi osebnega avtomobila, ki je prilagojen njemu, paraplegiku in Blankino željo po preureditvi bivanjskega prostora, ki ji bo prilagojen za življenje v temi.

Za uresničitev Andrejeve in Blankine želje, da postaneta samostojnejša v svojem življenju, je potrebnih veliko Src, ki vidijo.

V Karitas ugotavljamo, da še vedno utripa veliko Src za sočloveka v stiski.

Župnijska karitas Apače

»Veliko je poti, ki vodijo do ljudi«

Župnijska karitas Apače do ljudi v potrebi stopa po različnih poteh, ne glede na starostne, osebnostne, verske in druge razlike. Naši koraki skušajo biti čim hitrejši in vodi nas misel, da bodo še pogostejši.

Ko se vračamo po naših poteh nas spremljajo topli stiski rok, besede zahvale in svetijo iskre v očeh.

Ko se leto pregiba v naslednje je čas za analize in poročila prehojenega dela in načrtov za nove poti. Misli za nazaj smelo? vodijo naprej.

Izdelamo poročilo v številkah – a za temi številkami se skriva veliko kar polni srce in dušo;

To so tople besede zahvale ob delitvi hrane iz intervencijskih zalog. Solze sreče mlade družine, ki smo ji tudi s pomočjo Škofijske karitas pomagali v stiski, ki je zaradi bolezni in brezčutnega delodajalca ni zmogla rešiti sama.

Ponovno v nas oživi »pot v Emavs« v domove za starejše, kjer domujejo naši farani. Drobnost darilo, pogovor, kako je kaj v domači fari, pa tudi »kozarček na zdravje«, zapolnjuje naše snidenje.

Razveselijo se nas in nam povedo svojo zgodbo tudi prebivalci bivalnih enot v Apačah, ki jih sprejemamo kot naše farane.

Orosi se oko ob skromnem osnovnošolcu, ki z neizmerno hvaležnostjo pripoveduje kako je preživel Počitnice Biserov, koliko prijateljev je spoznal in kako so bili vsi dobri z njim.

Misel se povrne na spretne ženske prste, ki spletajo adventne venčke in prikrade se nasmeh na robate moške roke, ki nežno izdelujejo »štiri pentlje in še štiri in še... in brez nerganja postorijo še vse drugo kar jim ženske „potrditinaročijo“, da bo za venčke vse na red.«

Srce zadrhti, ob spominu na glasno otroško molitev, ki v farno cerkev prikliče Svetega Miklavža s spremstvom in darovi. In posebna zahvala gre hitro se učečim osnovnošolcem in našim mladim članom, ki s programom razveselijo otročičke.

V spominu se prikažeta adventno okrašena stojnica in pano z predstavitevijo Slovenske in župnijske karitas, ki v Tednu Karitas

stojita pred našo župnijsko cerkvijo. Premraženi člani župnijske karitas, ki se ob stojnici zahvaljujejo dobrotnikom za darove ter jim v zahvalo podarjajo venčke. V mislih se še enkrat zahvalimo družini, ki nam vsako leto podarja obode za venčke. Zaploskamo samoinciativni ideji naših dveh članic, ki ob stojnici še dodatno ogrevata srca dobrotnikov s toplimi napitki in dobrim domačim pecivom ter tako v mrzlem dnevu tedna zbereta največ prispevkov za našo blagajno.

Veliko drobnih spominov in občutkov je še, ki jih nosimo v naših srcih in nam dajejo zanos za prihodnost. Zanos nam dajejo tudi naši farani z nesebično podporo, ko se obračamo nanje za pomoč.

S čutečo prisposodbo našega dela želimo poudariti, da je ljudi treba čutiti.... *»Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili.,»* (S. Gregorčič).

Albina Horvat

Župnijska karitas Bakovci

Župnijska karitas Bakovci bo v letu 2012 praznovala deset let svojega duhovno bogatega dela. V teh letih smo usmerjali svoje moči na področje pomoči starejšim občanom, družinam v stiski in obiskovanju bolnikov in starejših na domu in domovih za ostarele. S svojim delom se aktivno vključujemo tudi v delo župnije. Tako smo v letu 2011 načrtovali in organizirali več dohodkov.

Poleg delitve hrane, ki smo jo prejeli v okviru humanitarne pomoči iz evropske skupnosti za socialno ogrožene družine in pogostitve ob velikonočni spovedi ter pogostitve naših novo krščencev, ki je bila na nedeljo Jezusovega krsta, smo organizirali tudi delovno akcijo, pripravo drv za zimo in namestitvev vodne črpalke enemu od naših župljanov.

Ker se je ustanovil socialno - varstveni program Domačija v Razkrižju, smo člani Karitasa in prostovoljci pomagali pri prekrivanju strehe hiše, kjer so zatočišče našli fantje, ki so v takšnih ali drugačnih psihičnih stiskah in ki si želijo pridobiti delovne navade in imeti cilje v odgovornejše življenje.

Ker revščina žal čedalje bolj trka na vrata, smo skupaj s krajevno

skupnostjo organizirali predavanje z naslovom, kako preživeti z enim evrom na dan. V predavanju nam je gospod Aleš Čerin opisal svojo dvomesečno izkušnjo in preprostost življenja. Prostovoljne prispevke pa smo namenili misijonarju Pedru Opeki in njegovemu projektu »Obrok riža na dan – vsak dan«.

Ne moremo pa mimo našega najlepšega dogodka, to je misijon v Bakovcih, ki je potekal od 2. – 13.11.2011. V času trajanja misijona v naši župniji smo se spomnili tudi sokrajanov, ki se zaradi bolezni niso mogli udeležiti dohodkov v cerkvi. Pripravili smo pot, da jih je lahko obiskal misijonar na domu, jim podelil zakramente in milost svetega misijona. Tako so tudi nemočni s preprostim srcem stopili v misijonsko dogajanje. V času misijona smo verniki imeli romanje z lučkami v Mursko Soboto. Romarjem smo člani Karitas na postajališču med potjo ponudili topel čaj in pecivo Za okrepčilo, da so z večjim elanom nadaljevali pot. V stolnici nas je pričakal gospod škof dr. Peter Štumpf, ki je daroval sveto mašo. Romarji so vernikom iz Murske Sobote podarili v spomin misijonski križ z napisom »Kjer je Bog, je ljubezen!«. Po maši smo se vrnil nazaj v Bakovce in se ustavili na grobu gospoda Martina Poredoša. Tako smo v dvajsetih letih doživeli lepe trenutke, poglobili našo vero in prosili Boga, da naše družine napolni z mirom in ljubeznijo.

Želimo si, da bi geslo »Srce, ki vidi, obenem čuti, ljubi in upa« ter s čutom za svoje bližnje, še naprej izpolnjevali svoje karitativno poslanstvo.

Matilda Magdič

Župnijska karitas Beltinci

Župnijska karitas Beltinci deluje uradno od leta 1991. Letos smo praznovali 20 let delovanja. Delovanje župnijske karitas je usmerjeno na pomoč potrebnim v naši župniji (socialne stiske, bolezni, pomoč invalidom in starejšim, družinam v stiski, aktivnosti v domu Janka Škrabana, obiskovanje bolnikov in starejših doma ter v domovih za starejše in v posebnih socialno varstvenih zavodih, organiziranje le-

tovanja otrok iz socialno šibkejših družin, pomoč v misijone, pomoč pri raznih nesrečah. Že peto leto delimo hrano iz evropskih zalog po pravilih kot jih predpisuje Ministrstvo za kmetijstvo, preko katerega poteka delitev hrane. Skrbimo tudi za izobraževanje sodelavcev ter ostalih občanov, ki so za to dejavnost zainteresirani. Organiziramo in smo soorganizatorji raznih akcij in srečanj ter dobrodelnih prireditvev.

Z delom Župnijske karitas Beltinci želimo v župniji ter v krajevnih skupnostih in občini Beltinci zmanjšati razne socialne in druge stiske. Naša pomoč je materialna ter s svetovanjem in spodbujanjem duhovne dimenzije. Letos smo pomagali nekaj družinam tudi s svojimi paketi pomoči.

S celoletnim programom zmanjšujemo stiske župljanov beltinske župnije in občanov občine Beltinci ter s svojo pomočjo in svetovanjem pomagamo zmanjšati ali preprečiti marsikatero stisko in problem. Pomagamo potrebnim, ki jih dostikrat preko naših članov sami odkrijejo po vaseh. Prav najbolj potrebni svoje stiske prikrivajo in živijo v veliki skromnosti.

Ožjih sodelavcev župnijske karitas je 33. Vsak v svoji vasi potem tudi najlažje pomaga ljudem v stiski, ker jih najbolj pozna in tudi zna. Imamo pa delo razdeljeno tudi po skupinah: Delo s starejšimi, delo z invalidi, delo za misijone, obisk starejših in bolnih, delitev EU hrane, organizacija letovanja in druge potrebe, kjer je vključenih še dodatno 90 prostovoljcev.

Dobro sodelujemo tudi s skupinami za samopomoč. Vsako leto se srečamo člani skupin in sodelavci Karitas na skupnem romanju, obisk Ponikve in Klica dobrote v Celju, srečanje v postu in v adventu pred božičem. Člani župnijske karitas in ostali prostovoljci prihajajo iz vseh vasi in so tudi potem odgovorni za pomoč po posamezni vasi.

V našo dejavnost je vključenih 80 otrok, 90 bolnikov, 120 starejših in invalidov v domovih za starejše; 250 starejših, ki živijo doma; 20 invalidov po vaseh in 300 družin.

Program in naše delo ocenjujemo po posamezni izvedeni akciji ter na naših srečanjih. Prav tako tudi ob poročanju in pisanju poročil o aktivnostih in dejavnostih župnijske karitas.

Delo župnijske karitas je organizirano tako, da s pomočjo in koordinacijo spodbujamo elemente samopomoči med našimi člani, prostovoljci in uporabniki.

Delo Župnijske karitas Beltinci prilagajamo potrebam in željam uporabnikov naše dejavnosti, ki je naravnana k potrebnim, starejšim, bolnim, otrokom, invalidom, družinam, mladim in drugim uporabnikom naših storitev.

V letu 2011 smo izvedli naslednje aktivnost:

- Obiskovali smo bolnike in starejše po domovih ob Veliki noči, ob božiču in ob treh kraljih;
- Imeli smo srečanja skupine za samopomoč mlajših invalidov ;
- Srečanje ostalih skupin za samopomoč je potekalo skozi vso leto;
- Organizirali smo skupno srečanje vseh skupin za samopomoč in sodelavcev Karitas v februarju v Lipovcih s kulturnim programom, duhovno mislijo in druženjem. Srečanje smo imeli s kulturnim programom in duhovnim razmišljanjem tudi decembra na Melincih.
- Skupaj s skupinami za samopomoč smo izvedli romanje in izlet v Destrnik in poromali na Ptujsko goro k Mariji;
- Nudili smo pomoč družinam in posameznikom v stiski;
- Opravljamo svetovalno delo s potrebnimi;
- Organiziramo Teden Karitas v župniji in zbiranje pomoči potrebnim;
- Sodelovali smo na dobrodelnem koncertu Škofijske karitas Murska Sobota, ki je bil letos v Odrancih,
- Obiskali smo z enim avtobusom osrednjega srečanja Klica dobrote v Celju in sveto mašo na Slomu.
- Predstavili smo delo Župnijske karitas Beltinci na radiu Ognjišče in na radiu Murski val
- V mesecu novembru smo pomagali na srečanju starejših v krajevnih skupnostih.

- Že vrsto let organiziramo 15. avgusta ponoči peš romanje v Turnišče;
- Pomagali smo družinam v socialni stiski s prehrabnenimi artikli, obleko, higienskimi pripomočki, belo tehniko in pohištvo.
- Nudili smo pomoč invalidnim osebam.
- Pripravili in organizirali smo velikonočne razstave v Domu Janka Škrabana. Pri tem so nam pomagali: Turistično društvo Beltinci, skupine za samopomoč, Vrtec Beltinci in DPM Beltinci.
- Izvedli smo kulturni program in srečanje z oskrbovanci Doma Janka Škrabana ob materinskem dnevu ter obdarili stanovalce doma.
- Izvedli smo letovanje 44 otrok v Ankaranu, sodelovalo je 12 animatorjev in 6 prostovoljcev; Pri tem projektu vsa leta sodelujemo z Občino Beltinci, ki plača bivanje v Ankaranu in prevoz. Prav tako vsa leta sodelujemo z DPM Beltinci, ki nam pomaga s svojimi člani animatorji
- Sodelovali smo pri predstavitvi dela naših misijonarjev.
- Sodelujemo z osnovno šolo Beltinci in smo nabavili šolske potrebščine najbolj potrebnim otrokom. S svojim programom nam otroci polepšajo tudi naše prireditve.
- Sodelovali smo pri sveti maši na nedeljo Karitas in predstavili aktivnosti Župnijske Karitas.
- Sodelovali smo s Škofijsko karitas Murska Sobota in drugimi župnijskimi karitas.
- Udeležili smo se izobraževanja za sodelavce Karitas v Veržeju, Kančevcih in Martjancih.
- Udeležili smo se Plenuma Škofijske karitas Murska Sobota v Veržeju;
- Delimo pomoč iz EU sklada 300 družinam in 1000 posameznikom dvakrat v letu 2011 .
- Družinam v stiski smo delili tudi naše pakete pomoči;
- Ob Božiču smo izvedli Srečanje s kulturnim programom in

obdarovanjem za oskrbovance doma Janka Škrabana v Beltincih.

- Obiskali smo vse varovance v ostalih domovih ob Veliki noči in Božiču;
- V sodelovanju z misijonarjem Janezom Mujdrica dajemo finančna sredstva otrokom šole v Zambiji s plačilom malice.
- Udeležili smo se slovesnosti ob 20 letnici delovanja Župnijske karitas Ljutomer ter smo prisotne pogostili z langašem
- V času od 26. 12. 2010 do 6.1.2011 in 26. 12 2011 do 6. 1. 2012 smo izvedli koledovanje in sredstva namenili za misijone;
- Za zahvalo 20 let delovanja smo imeli 18. decembra sveto mašo in po njej akademijo.
- Na akademiji smo podelili sodelavcem, ki že od začetkov delujejo pri aktivnostih župnijske karitas Priznanja. Zahvalne listine smo podelili tistim organizacijam in posameznikom, ki pomagajo pri izvajanju našega programa.
- Po akademiji smo imeli srečanje v Domu Janka Škrabana.
- Preko nagovora na slovesni maši ob 20 - letnici ter s pripravo položnic in sodelovanja na dobrodelnem koncertu KS Lipovci ter z organizacijo dobrodelnega koncerta ob 20 - letnici delovanja, ki smo ga izvedli 6.1.2012 smo aktivno pristopili k pomoči družini v Lipovcih, ki jo je prizadel požar. Razdelili smo 2000 položnic.
- Izdali smo brošuro: Župnijska karitas Beltinci 20 let.
- Ljudem v stiski smo pomagali s svetovanjem in jih usmerili na ustrezne inštitucije.

Emilija Kavaš

Župnijska karitas Cankova

„VEDNO MORAMO MISLITI NA TO,
DA JE DRUGIM TEŽJE
KOT NAM.
NAJBOLJŠA POT,
DA OMILIMO LASTNO BOLEČINO
JE SPREJETI
TEŽO DRUGEGA – NASE.“

Župnijska karitas Cankova že aktivno deluje od leta 2007. Je odprta za sodelovanje vsem organizacijam, ki nudijo pomoč in pozornost potrebnim občanom. Na vsakem koraku in vsak trenutek se nam odpirajo priložnosti za pomoč. Pomagamo lahko kjerkoli in kadarkoli. Vsak križ se nosi lažje, če ga nosita dva. Zato priskočimo vsakemu na pomoč.

Ker se gospodarska kriza stopnjuje ugotavljamo, da se v naši okolici povečuje število družin in posameznikov, ki so potrebne pomoči dobrotnikov. Potrebujejo nasvet, tolažbo, pogovor, materialno ali denarno pomoč. Cilj naše Župnijske karitas, da uresničujemo krščansko vizijo je »LJUBEZEN«. To je svet, kjer prevladuje pravica, resnica in mir. Kjer so ljudje, posebno revni, potisnjeni na rob in potlačeni - najdejo upanje.

V letu 2011 smo izvedli naslednje aktivnosti:

- opravili smo 200 ur prostovoljnega dela;
- sodelavci župnijske karitas so se udeležili izobraževanj, duhovne obnove v organizaciji Škofijske Karitas;
- nekaj članov se nas je udeležilo romanja na Ponikvo in dobrodelnega koncerta v Celju;
- udeležili smo se tudi dobrodelnega koncerta v Odrancih;
- ob Veliki noči in Božiču smo obiskali bolnike in starejše občane, ter jih skromno obdarili;
- pohvala in zahvala pa je namenjena mladim animatorjem Oratorija, ki so se odločili za zbiranje igračk in oblačil. S tem so naučili otroke kako lahko pomagajo otroci – otrokom v stiski. Igrače so bile

podarjene vrtcu Lavra.

- pomoč iz EU sklada je prejelo 86 družin dvakrat v letu. 14 družin pa je prejelo krompir;

- nudili smo pomoč družinam in posameznikom v stiski;

- novembra smo skupaj z Občino Cankova pripravili srečanje s starejšimi občani. Nas karitativne delavce še posebej nagovarja misel biti odprti do sočloveka, ga spremljati ter mu dajati upanje, veselje in ljubezen. Skupno srečanje starejših z naše občine se je začelo s Sveto mašo pri kateri so lahko prejeli Zakrament Svetega Maziljenja, nadaljevalo pa se je z druženjem v Vaško – gasilskem domu na Cankovi.

In kaj pisati ob koncu. Zahval je vedno premalo in mnogokrat se kar pozabijo, zato se po tej poti zahvaljujem gospodu dekanu Ivanu Kranjcu, ki je zelo prizadeven in vedno pripravljen pomagati ljudem v stiski. Iskreno se zahvaljujem posameznikom in Občini naše župnije za prispevane darove.

Ne smem pa pozabiti svojih sodelavcev za ubrano in odgovorno delo v letu 2011.

Iskrena hvala !

„S svojimi dobrimi deli
boš mogoče navdihnili tudi druge,
da bi počeli prav to.“

Jožef Sever

Župnijska karitas Črenšovci

SRCE, KI VIDI!

Živimo v času finančno gospodarske krize in v času velike brezposelnosti, ki se vse bolj poglablja in kliče k medsebojni pomoči. Humanitarne organizacije, ki delujejo med nami, so večkrat povsem nemočne pri reševanju in odpravljanju stisk. Vse bolj je potrebna medsebojna solidarnost, ki se lahko posebej uspešno rešuje znotraj družine. Prav družinski člani, ki so si najbližji, se najbolj poznajo in si lahko pomagajo med seboj na najkvalitetnejši način. Pristni družinski odnosi, medsebojno spoštovanje in sprejemanje je tisti dragoceni zaklad, ki te v

stiski ne zapušča.

Drugi dragoceni zaklad pri odpravljanju stisk so sorodstvene in prijateljske vezi. Pravi sorodnik in pravi prijatelj te ne bo nikoli zapustil. Zato skrbeti za sorodstvene in prijateljske vezi pomeni, skrbeti za varno prihodnost.

Tretji dragoceni zaklad je medsebojna sosedska pomoč. Če imaš pravega, dobrega soseda, ti je sosed prva dlan pomoči, tolažbe in upanje v lepšo prihodnost.

Kot člani Župnijske karitas Črenšovci si vseskozi prizadevamo, da bi bilo med nami dovolj te dobrote in pozornosti. To prinaša tudi svetlo upanje za našo prihodnost, za vse stiske in težave, ki nas pestijo in za tiste, s katerimi se bomo tudi v prihodnje srečevali.

Naša Župnijska karitas Črenšovci pa si ob tem vseskozi prizadeva, da bi vso prejeta dobroto razdelili med ljudi na najbolj pravičen in pošten način. Transparentnost poslovanja, govori o odgovornem delu in budnem spremljanju ter odpravljanju življenjskih stisk, s katerimi se ljudje srečujejo. Gotovo je razdelitev evropske in druge hrane, ki jo prejemo poleg razdeljevanje obleke in drugih materialnih pomoči, naša temeljna materialna pomoč ljudem v stiski.

Pri odpravljanju materialnih stisk, pa zaznavamo tudi druge stiske, ki so ponekod mnogo bolj akutne kot materialne. Tudi te poskušamo blažiti in jih odpravljati. S temi stiskami se srečujejo že otroci, nato mladi, ko tako rekoč ne vidijo svoje svetle prihodnosti. V takšnih stiskah se znajdejo tudi odrasli, ki ob zakonskih, družinskih in drugih problemih ne vedo ne kod ne kam.

Z različnimi stiskami pa se srečujejo tudi stari ljudje, mnogi bolniki, invalidi, osamljeni, ljudje in družine s posebnimi potrebami... Tudi tem je treba pristopiti. Naša Župnijska karitas si s svojimi člani prizadeva, da se z njimi srečuje, jih obiskuje, posluša in jim pomaga po svojih močeh pri odpravljanju njihovih stisk. Posebna ciljna skupina so tudi zaporniki. Do njih seže naša dlan preko zaporniškega duhovnika v Murski Soboti.

Skratka, naša Župnijska karitas Črenšovci je tudi to leto dobro opravljala svoje poslanstvo v razvejanosti vseh programov, ki jih ima v svo-

jem načrtu. Gotovo je še nekaj polj naše nepokritosti, ki jih želimo v prihodnosti postaviti v središče našega delovanja. Tu mislimo na problem odvisnosti od alkohola in drog, ki se vse bolj širi med nami.

Naše humanitarno delovanje v okviru župnijske karitas pa bi bilo zelo okrnjeno, če ne bi imeli močne podpore pri ljudeh. Ljudje so nam dragoceni dobrotniki in pomočniki pri opravljanju našega poslanstva. V veliko pomoč nam je tudi občina Črenšovci, ki podpira delovanje naše Karitas s proračunskimi sredstvi.

Z vsem ugotovljenim lahko rečemo, da je hoja z roko v roki in s srcem, ki vidi, okrepljena z božjim blagoslovom, resnično tista evanđelijska pot, ki prinaša upanje v sleherno življenjsko situacijo.

Marija Horvat

Župnijska karitas Gornja Radona

Župnijska karitas Gornja Radgona aktivno že deluje od leta 2000. Naša skupina se je v teh letih povečala od števila 12 do 22 članov in članic. Z nami pa je tudi g. župnik Franc Hozjan, ki je nosilni steber našega delovanja.

Moči usmerjamo predvsem nudenju materialne in duhovne pomoči starejšim in bolnim doma po fari in v vseh zavodih in domovih po Pomurju. Zelo dobro sodelujemo z enoto Hrastovec v Gornji Radgoni, ter z VDC Murska Sobota - enota Gornja Radgona. To so ljudje, ki so potrebni predvsem toplih in srčnih besed ter srečanj in druženj.

Trudimo se, da bi omilili socialne stiske družinam z več otroki (plačamo položnice), pa tudi nasvet in dobro besedo ponudimo tistim, ki to želijo.

Faranom, ki so stari 80, 85, 90, 95 ali več let, napišemo voščilnico ob jubileju ter jih obiščemo skupaj z duhovnikom. Ta srečanja so za člane Karitasa in jubilate nepozabna.

Ker smo v letu 2011 praznovali 200 – letnico naše župnije, smo se tudi člani Karitas aktivirali pri vseh akcijah, imeli pa smo tudi stojnico z ročnimi deli, ki so jih ustvarile nekatere naše članice. Denarne prispevke pa smo namenili za ljudi v stiski, v naši župniji.

Omenila bom še koncert «VSAKDO MORA IMETI PRIJATELJA». Imeli smo deseti jubilejni koncert. Bilo je veliko nastopajočih in prav tako veliko obiskovalcev. Tudi častni gost je bil med nami, to je g. škof Peter Štumf, ki nas je ob tej priliki prijetno nagovoril. Zahvalili smo se tudi vsem donatorjem, ki nas v teh letih finančno in materialno podpirajo.

Vsi člani in članice se trudimo, da pravočasno spoznamo stisko bližnjega ter jim nesebično pomagamo.

Radi se udeležujemo duhovnih srečanj v Kančevcih in v Veržeju, saj si tako pridobimo duševni mir in pozitivno voljo za nadaljnje delo.

Veseli smo vseh zunanjih sodelavcev, ki nam priskočijo na pomoč pri različnih akcijah, predvsem pri spletnju adventnih venčkov.

Upamo, da naše karitativno delo mnogim ljudem omili strah pred negotovostjo ali pa morda privabi solzo sreče v oko. Prav zato bomo tudi v prihodnje delali za ljudi in z ljudmi, seveda z veliko božjo pomočjo.

Cvetka Kurnik

Župnijska karitas Ljutomer

V mesecu novembru 2011 je Župnijska karitas Ljutomer praznovala 20 let delovanja. Po slovesnosti v župnijski cerkvi, kjer so štirje člani Karitas, ki delujejo od samega začetka, prejeli tudi posebna priznanja, je sledilo zanimivo druženje na župnijskem dvorišču. Poleg članov domače župnijske karitas in mnogih dobrih župljanov, so nam pri pogostitvi pomagali člani Župnijske karitas iz Beltinec in Razkrižja ter Društvo babic iz Pristave. Ob slovesnosti smo Gimnaziji Ljutomer podarili tudi 1.000 € kot pomoč pri izgradnji dvigala. Gimnazijo obiskujeta namreč dve dijakinji, ki sta gibalno ovirani.

Druženje je ponovno dokazalo, da z dobro voljo in medsebojnim sodelovanjem zmoremo veliko, predvsem pa, da lahko naredimo sebi in bližnjim veliko veselja.

Uradni začetek delovanja je bil 14. julij 1991. Kmalu po ustanovitvi Slovenske karitas smo tudi v Ljutomeru spoznali, da je potrebno tudi

znotraj župnije začeti z uradnim karitativnim delovanjem. Na ustanovnem sestanku se nas je zbralo 20 prostovoljcev skupaj s takratnim župnikom Izidorjem Veleberijem. Število je ostalo približno enako skozi ves čas, tako da nas trenutno aktivno deluje 23. Pri večjih akcijah in dejavnostih nam pomagajo člani ŽPS in mnogi drugi dobri ljudje. Naše delo ni vezano ozko le na župnijo Ljutomer, ampak delujemo tudi širše. Prav tako je pomembno, da se znotraj lokalne skupnosti povezujemo tudi z ostalimi humanitarnimi organizacijami ali zavodi ter skupaj poskušamo pomagati. Ta pomoč je velikokrat zelo hitra in učinkovita.

Lahko bi naštevali še mnoge dejavnosti, ki jih izvajamo znotraj naše Karitas. Pomembno je, da vse, kar delamo, delamo iz ljubezni, prostovoljno, brez vsakršnega plačila. Pri našem delu nas vodi evangelijsko sporočilo ljubezni do Boga in bližnjega ter prepričanje, da kdor veliko daje tudi veliko sprejema.

Marija Pušenjak

Župnijska karitas Mala Nedelja

Ne odklanjaj dobrote Njemu, ki te potrebuje

V Svetem pismu je zapisano: Ne odklanjaj dobrote njemu, ki te potrebuje, če je v tvoji moči, da jo izkažeš. Prav dobrota je tista zlata veriga, ki povezuje človeštvo. Ne naveličajmo se, ko delamo dobro; kajti če se ne utrudimo, bomo ob svojem času želi. Dokler torej še utegnemo, delajmo dobro vsem bližnjim. Obdarjeni smo s številnimi darovi, ki jih bolj ali manj uspešno razvijamo, resnični dar pa postanejo šele, ko z njimi naredimo nekaj lepega za bližnjega z željo, da mu pomagamo ali ga preprosto razveselimo. Saj dobrih del ne delamo zato, da nam bodo povrnjena, marveč jih podarjamo naravnost iz srca in čistega veselja. In ni večjega plačila kot nasmeh v očeh in preprosta beseda hvala.

Pri samem delovanju Župnijske karitas Mala Nedelja, pomagam pri pripravljajanju nalog in vsebin, ki si jih začrta in izvaja župnijska karitas Mala Nedelja. Mladi smo pomembni akter pri reševanju družbenih sprememb, saj krepimo družbeno odgovornost in spoznanje, da s sku-

pno dejavnostjo lahko spreminjamo svet na boljše. Ljudi tako skušam navdušiti v vlogi moderatorke na različnih dobrodelnih koncertih, kjer jih z lepimi mislimi očaram in jim dam potrditev, da je največja sreča tega sveta, če lahko drugemu kaj daš. Kajti vse kar daš se ti zagotovo povrne in več kot daš, več imaš.

Sem človek, ki sem vedno pripravljena priskočiti na pomoč.

Lansko leto je bilo Evropsko leto prostovoljstva in solidarnosti, zato je še toliko bolj zanimivo in aktualno, da razmišljamo o prostovoljstvu kot o smislu pomoči sočloveku, s katero se srečujemo dan za dnem in na vsakem koraku. Prostovoljstvo ima zame poseben pomen. Skupaj s prijateljico sem tako naredila raziskovalno nalogo na temo prostovoljstva in dobrodelnosti, z naslovom Korak za korakom, z roko v roki. Z raziskovalno nalogo sva želeli ugotoviti, kako je prostovoljstvo razširjeno med dijaki Gimnazije Ormož in vaščani Male Nedelje ter na kakšen način in v kakšni meri so ljudje dobrodelni. Hoteli sva se tudi samostojno udejestvovati kot prostovoljki, zato sva izbrali prostovoljno delo, ki ni tako razširjeno, vendar je njena učinkovitost še vedno neprimerljivo velika. Kot prostovoljka sva pomagali pri organizaciji in izvedbi dobrodelnega koncerta Darujem zate. Prevzeli sva vlogo, da bova poiskali in motivirali nastopajoče, da se bodo le ti odrekli honorarju in prostovoljno pomagali na koncertu. Med nastopajočimi je bilo tudi veliko mladih, predvsem mojih vrstnikov, ki sem jih v čim večjem številu skušala privabiti, da bi se odzvali povabilu in prostovoljno pomagali. Hotela sem jih predvsem spodbuditi k intenzivnejšemu vključevanju v prostovoljno delo.

Vsako leto poteka tudi vseslovenski natečaj Prostovoljec leta, ki ga razpisuje Mladinski svet Slovenije. Nagrade podeli sam predsednik države, v svoji rezidenci na Brdu pri Kranju. Lansko leto me je Župnijska karitas Mala Nedelja prijavila na razpis in Mladinski svet mi je podelil Posebno nagrado Prostovoljke leta. Zelo sem vesela, da sem dobila to nagrado, saj v njej vidim potrditev svojega dela.

Skozi svoje prostovoljno delo sem prišla do spoznanja, da biti prostovoljec pomeni biti aktiven, prodoren, velikodušen, zainteresiran in srčen. Pomeni biti del tistega sveta, ki mu ni vseeno. Tudi z dobro-

delnostjo lahko naredimo koristno delo in plemenito pripomoremo k namenu uresničitve humanega dela. Daje nam popotnico za nove, svetlejša časa, za nadaljnje iskanje novih izzivov, za čas novih podvigov, novih raziskovanj in novih idej. V življenju nas navdihne veliko stvari, zato hvaležni smo kako še lahko, če imamo ljudi, ki so pripravljeni pomagati. Pomagati drugim je nekaj res izjemnega, a se je težko spoprijeti z vsemi izzivi. Osebnost sem zelo srečna, če lahko karkoli doprinesem k boljšemu svetu ne samo v vlogi sočloveka, prijateljice in prostovoljke, ampak širše v sami družbi, v kateri živim, delujem in ne nazadnje doživljam takšne in drugačne zgodbe, ki nam jih vsem skupaj piše življenje. To pa je predvsem borba za preživetje vsakdana, pa naj bo le - to prežeto s temačnostjo ali pa z lepoto in veseljem. Verjamem, da če je vsem skupna dobrota, takrat je prav to edini imenovalec, ki ti na obrazu po nočeh nemira in težav, zariše neizbrisljiv nasmeh na obrazu in v srcu ter naslika mavrico, ki ji ni videti konca. Kajti njene tople barve se razlijejo čez ravan duše in jo grejejo, opogumljajo in popeljejo v varno zavetje samospoštovanja.

Zato me spremlja prijeten občutek, ko si nabiram najdragocenejših izkušenj, ki mi bodo pomagale, da moj socialni čut – čut za druge, ne bo zamrl.

Predvsem v času mojega prostovoljnega dela, sem roko podala novim in znanim obrazom, a verjemite, koraki vseh teh ljudi pa vodijo le v eno in isto smer, k vrelcu dobrote. Dobrota je tisti biser vseh src našega človeštva, ki ga je potrebno brezpogojno ohranjati, negovati in predvsem dostojno čuvati. Želim, da ne bi nikoli zamrl, ampak bi živel v vseh časih, v vseh krajih in bi bil položen v zibelko slehernemu človeku.

Sara Munda

Župnijska karitas Markovci

OBČNI ZBOR ŽUPNIJSKE KARITAS MARKOVCI

Naše prvo srečanje v letu 2011 smo začeli z občnim zborom. Prisotnih nas je bilo skoraj 40 članov in tistih, ki so nam v tem letu pomagali

pri naših aktivnostih.

Podrobno smo preverili realizacijo plana dela za iztekajoče se leto. Sestavili smo si smernice za naprej.

Župnik nas je pogostil z domačimi mesninami, pripravljenimi na župnijskih kolinah. Mladi člani naše župnijske karitas, pa so nas presenetili zokusnimi in lepo dekoriranimi palačinkami. V nedeljo, 20. 03. 2011 pa smo sodelovali pri blagoslovitvi postaj križevega pota v naravi, ki se razprostira od župnišča v Markovcih, skozi vas Čepince, do obnovljenega križa ob državni meji z Madžarsko. Križev pot je dolga okrog 3 kilometre. Idejo za postavitve križevega pota je dal domači župnik Dejan Horvat in jo ob pomoči drugih tudi realiziral. Zemljišča, na katerih stojijo postaje, so odstopili verniki. Postaje križevega pota je blagoslovil takratni stolni župnik Tomislav Šantak. Razmišljanja ob postajah so prebirale različne skupine vernikov iz domače župnije. Med potjo smo molili rožni venec in peli pesmi. Na tem križevem potu se redno srečujemo vsako prvo nedeljo v mesecu.

DAN STARŠEV

V petek, 25. marca, na praznik Gospodovega oznanjenja, smo v našem vaško - gasilskem domu v Čepincih pripravili kulturni program. Ob prihodu smo obiskovalcem poklonili šopke iz čokoladnih cvetov. Na odru so sodelovali vsi veroučenci naše župnije in so se s tem skromno zahvalili svojim staršem, za darovano življenje. Gostili smo skupino UPANJE iz Črenšovec. S svojim nastopom so očarali vse v dvorani, saj so pripravili prečudoviti program. Vse obiskovalce smo pogostili s sokom in obloženimi kruhki.

»BILO NAM JE FAJN ...«

Misel o srečanju članov KRŠČANSKO BRATSTVO BOLNIKOVI IN INVALIDOV (v nadaljevanju KBBI), z bolniki in starejšimi farani markovske in gornjepetrovske župnije je zorela že nekaj časa. Pogovori so potekali z voditeljem Pomurske skupine KBBI, Slavkom Breznjem, ki je bil nekoč naš faran, sedaj pa živi že več kot 40 let v Murski Soboti.

Naše goste iz cele Slovenije smo v nedeljo, 17. 07. 2011, pričakali na dvorišču župnijskega doma. Pristrčno nas je pozdravil voditelj slovenske KBBI, Tone Planinšek in vodstvo doma na Zaplani, kjer imajo člani svoje prostore za oddih. Navzoči so bili tudi vsi člani, ki na Radio Ognjišče oblikujejo oddajo za bolnike, invalide in njihove prijatelje »VSTANI IN HODI«!

PRESENEČENJE JE USPELO!

Že vrsto let prav posebno skrb posvečamo Ceciliji Dravec. Je invalidka, ki ima po težki možganski kapi nepokretno levo stran telesa. Kljub temu še sama ureja osnovne življenjske potrebščine.

Ker v bližini nima bližnjih sorodnikov, smo ji za njen okrogli jubilej, 70. letnico, pripravili prav posebno presenečenje, saj smo jo pod pretvezo, da bo skupaj z nami molila, pripeljali do našega župnijskega doma, kjer je prav tisto nedeljo škof Smej vodil molitev rožnega venca.

Po končani molitvi je našo slavljenko v lepo pripravljene učilnici pričakala torta v obliki sedemdesetice, pecivo, obloženi kruhki, šampanjec, rože... . Cecilija nekaj časa, kar ni mogla dojeti, da je vse to namenjeno njej. Zmeraj si je mislila, da je sama na svetu, danes pa ji je prvi čestital škof Smej, nato pa še vsa zbrana družba članov ŽK in ostali molilci. Tega praznovanja ne bo nikoli pozabila. Kljub svoji veseli naravi, solz sreče ni mogla skriti. Za rojstni dan ji je domači župnik podaril skoraj novo televizijo, kar jo je prav tako prijetno razveselilo, saj je prej ni imela. V imenu ŽK ji je čestitala Silva Bedek, ki je prav zanjo sestavila čestitko v obliki verzov.

CILIKI ZA 70. ROJSTNI DAN

Jesen spet lepote darov je odgrnila

In tudi Vam dobrohotno se je nasmehnila.

Oktobra petnajstega ste staršem se rodili,

V letu 2011 sedem okroglih desetic ste proslavili.

Roža jesenska najlepše cveti, cvet njen pa še dolgo ne oveni.

Barve jesenske še v zimo žare,

toplo oblivajo Vaše srce.

*Kadar srce, kot Vaše, nezaklenjeno je,
sreča vanj sama si vrata odpre
in če v življenju kdaj kaj izgubiš,
vrednost stokratno nazaj pridobiš.
Tisoč voščil in tisoč želja,
ena sama pa se dotakne srca.
Karkoli že pride, vse tudi gre –
le upanje svetlo Vas zapustiti ne sme.
Želimo, da Vaš dan bi skupaj proslavili
in kozarček vina na Vaše zdravje spili!
Prijateljstvo med nami naj vedno živi,
veselje, da smo skupaj naj nam v očeh žari!
Želimo Vam veliko zadovoljstva, sreče,
ljubezni, zdravja in prihodnosti bleščeče!
Ostanite taki, kot ste, saj taki ste nam vseh,
ohranite vedri svoj nasmeh
in Bog Vas živi še dolgo pri močeh!*

»KO STE PONUDILI POMOČ LAČNIM, ŽEJNIM, NAGIM, BOLNIM ALI INVALIDOM, STE TO MENI NAREDILI« - GOVORI JEZUS

Andrej Gorza je od svojega petega leta na invalidskem vozičku. Osnovno šolo je končal v domačem kraju. Potem pa mu je postalo jasno: „Sedaj imam dve možnosti ali bom pomiloval samega sebe ali pa bom iz svojega življenja naredil kaj pozitivnega. Odpravil se je v srednjo šolo v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje v Kamnik in jo uspešno končal. Danes pa tam svoje znanje še nadgrajuje. Njegova vztrajnost, nezlomljivi bojeviti duh in njegova povezanost z Bogom, sta mu pomagala, da se je kljub vsakoletnim težkim operacijam vključil v različne športne dejavnosti. Zelo uspešen je pri košarki na vozičku, saj se je skupaj s svojo ekipo udeležil tekmovanja na Nizozemskem. Odlično pa mu uspeva tudi vzpenjanje po umetni steni. Prav poseben izziv zanj pa je bilo opravljanje šoferskega izpita v specializiranem avtomobilu za paraplegike. Ker smo poznali Andrejevo

veliko željo, da bi pri svojih triindvajsetih letih vsaj malo razbremenil svoje starše, pri velikokrat nujnem prevozu, smo se skupaj s Škofijsko karitas Murska Sobota odločili, da mu pomagamo pri nakupu osebnega avtomobila, ki bi bil prilagojen za paraplegike. Vodja in koordinator naše akcije je bil tajnik Škofijske karitas Murska Sobota, gospod JOŽEF KOCIPER. V domači ŽK Markovci, pa smo sestavili organizacijski odbor, ki smo ga sestavljali: župnik Dejan Horvat, voditeljica ŽK Jožica Časar, župan Iztok Fartek, Silva Bedek, Albin Gubič, Jože Črnko in Vendel Gorza. Od županov občine Šalovci, Gornji Petrovci in Hodoš, smo dobili soglasje, da lahko gospodinjstvom v njihovih občinah, posredujemo položnice za prostovoljni prispevek »ZA ANDREJA«. Obiskali in zaprosili smo za pomoč tudi veliko večjih in manjših podjetij, obrtnikov, s.p. O akciji smo seznanili tudi Andrejeve sorodnike, svoje znance, sodelavce.. Marsikdo pa se je kar spontano priključil naši akciji, kot npr. OŠ in vrtec Šalovci, ki je skupaj z zaposlenimi in otroci organizirala zbiranje dobrodelnega prispevka za svojega nekdanjega učenca. Tudi darovi zbrani na prireditvi »ZA KLIC DOBROTE V ODRANCIH« so bili namenjeni Andreju in slepi Blanki. Vsi, ki smo akcijo organizirali, se dobro zavedamo, da smo sredi gospodarske krize in da se vsak evro pozna pri družinskem proračunu. Marsikdo je od dveh novčičev, ki jih ima, enega namenil za svoje potrebe, drugega pa velikodušno prispeval. Le s pomočjo VAŠIH SRC, ki čutijo s sočlovekom v stiski, smo lahko uresničili Andrejevo željo po avtomobilu. V začetku januarja, je gospod Kociper zbrana sredstva od prostovoljnih prispevkov na položnici in polovico darov na KLICU DOBROTE IN DONACIJI ŠKOFIJSKE KARITAS MURSKA SOBOTA zbranih skupaj 6.000,00 € izročil Andreju. Odločili so se za nakup rabljenega avtomobila avtomatika. Potrebna je le še predelava za potrebe paraplegika. Ker Andreju spet pestijo zdravstvene težave, bo moral na težko pričakovano prvo vožnjo, še malo počakati. Še prej pa bo domači župnik avto blagoslovil in vse tiste, ki se bodo z njim vozili. Na tem mestu, bi se radi v imenu družine Gorza in v imenu ŽK Markovci, zahvalili prav vsem, ki ste kakorkoli sodelovali pri izvedbi akcije: Bodisi z denarnimi ali materialnimi darovi, bodisi s svojimi nasveti.

Prav posebni HVALA velja mnogim, mnogim posameznikom, Škofijski karitas Murska Sobota z gospodom Kociprom, ki nam je vsestransko in potrpežljivo pomagal, ravnatelju ŠK Simonu Slana, Škofiji Murska Sobota, župniku Lojzetu Kozarju, voditelju ŽK Odranci gospodu Mirku Vrbnjaku skupaj z vsemi sodelavci in sooblikovalci KLICA DOBROTE, Francu Gorza, ki se je odzval povabilu, da zastopa našo ŽK in na prireditvi zapoje, Občini Šalovci, Gornji Petrovci in Hodoš, vsem podjetjem, obrtnikom, s.p., sorodnikom, znancem, sodelavcem, Vestniku in Radiu Murski val, domačemu organizacijskemu odboru in članom ŽK Markovci ter vsem neimenovan. Naj zaključim z mislijo Simona Gregorčiča:

*“ODPRI SRCE, ODPRI ROKE,
OTIRAJ BRATOVSKÉ SOLZE,
SIROTAM OLAJŠUJ GORJE.”*

Jožica Časar

Župnijska karitas Murska Sobota

V ječi sem bil in prišli ste k meni (Mt, 25, 36)

Človek na robu družbe. Nikogaršnji. Odpisan in zavržen. Zaznamovan in zavržen. Večkrat tudi od svojih najbližnjih. Obsojen, neredko tudi po krivici. Najbolje, da o njem niti ne govorimo. Najraje bi se ga kar izognili ali kot duhovnik in levit v priliki o usmiljenem Samarijanu, šli mimo in tako ostali »neomadeževani« ... Jezus pa je nedvomno na njihovi strani. On je tudi njihov Odrešenik. Pravzaprav so njegovi izbranci – privilegiranci. Kaj ni rekel: »Mar nisem prišel k izgubljenim ovcam Izraelove hiše?! ... Nisem prišel iskat pravičnih (teh, ki se imajo za pravične), ampak grešnike.« Priznati moramo, da nas Jezus s svojim svetim evangelijem pogosto postavlja v neroden položaj.

Znano je, da je sv. Terezija iz Lisieuxa, zavetnica misijonov, čeprav sama zaradi šibkega zdravja ni bila nikoli v misijonih, izmolila milost spreobrnjenja na smrt obsojenemu zločincu. Nekoč je, kot sama pravi, »v zamaknjenju nore radosti vzkliknila: »O Jezus, ljubezen moja! Slednjič sem le našla svoj poklic: moj poklic je ljubezen! Da, našla

sem svoje mesto v Cerkvi. To mesto si mi pokazal ti sam, moj Bog. Jaz bom v srcu Cerkve, svoje Matere, Ljubezen.« Biti Karitas pomeni biti v srcu Cerkve Ljubezen ... Ker pa Kristusova oz. krščanska ljubezen ne izključuje nikogar, ampak se kot Kristus s posebno pozornostjo in ljubeznijo sklanja k ljudem na robu, v stiski, v pogubni omami in brezupju, človeškega pogleda, besede in božanskega dotika potrebnim, je Karitas poklicana tudi k delovanju za zaporniški zidovi. Prav te ljudi, ki so jih življenjske okoliščine, kot so težka mladost, nesprejetost in nedoživetost pristne starševske in družinske ljubezni, družinsko oz. starševsko nasilje, alkoholizem, brezposelnost, permisivna vzgoja in razvajenost, beg na ulico in v slabo družbo, v omamo ... spravile na rob zakona in družbe, prav te ljudi mora Karitas »šokirati« z dobroto in nesebično ljubeznijo.

Soboška Karitas je že od vsega začetka v stiku z zaporom, ki se nahaja nedaleč od naše cerkve. Večkrat na leto, zlasti ob največjih praznikih krščanstva, jih je obiskala s kakšno pozornostjo in pomočjo, že trinajsto leto pa ima soboški zapor redno duhovno oskrbo. Enkrat tedensko je duhovnik na razpolago za osebne pogovore, enkrat mesečno pa tudi ob večjih cerkvenih praznikih, pa obhaja duhovnik z zaporniki sveto mašo. Obisk osebnih pogovorov in svetih maš je izredno dober. Ker je za pogovore veliko zainteresiranih, so kandidati razdeljeni v dve skupini: Enkrat prihajajo zaporniki, drugič pa priporniki, se pravi tisti, ki še niso pravnomočno obsojeni. Zlasti slednji so v težji situaciji, saj traja preiskava včasih celo dve leti. Duhovnik jih mora vedno sprejeti kot brate v Kristusu, brez kakršnih koli predsodkov. Mora jim prisluhniti, če se mu seveda odprejo, brez radovednosti, sprašuje le toliko, da jim olajša vest in da še v tako temno in brezupno situacijo privabi žarke Božjega usmiljenja in upanja ter v ranjenem srcu prebudi željo po Bogu. Duhovnik ne sme nikoli pokazati najmanjšega znamenja odpora ali celo gnusa do zapornika, ne glede na morebitno strahoto kaznivega dejanja. Vedno mora biti in ostati znamenje Božjega usmiljenja in ljubezni. Pri katoličanih se pogovor pogosto prelije tudi v sveto spoved, nekateri pa se v zaporu tudi pripravijo za zakramente krščanskega uvažanja. Na pogovore prihajajo tudi pravoslavni, evangeličanski pa tudi

muslimanski verniki, pa tudi iskalci. Kot je bil nekdo pred kratkim: »Veste jaz ne verujem, vendar me zanima kako vi verujete v Boga, kako ga doživljate?« Duhovnik jim prinaša tudi duhovno literaturo, Sveto pismo v različnih jezikih, tudi koran, verske časopise, nabožne predmete, zlasti križce, rožne vence, svete podobe. Pravoslavni zaporniki se posebej razveselijo ikon. Na duhovnika se obračajo tudi v materialnih stiskah. Tukaj je v veliko pomoč soboška pa tudi črenšovska Karitas, že nekaj let pa čutimo izredno pomoč Škofijske karitas, ki pomaga pri nabavi oblačil in obutve ter telefonskih kartic, ki so poleg cigaret največje veselje zapornikov. Duhovnik se večkrat na željo zapornikov poveže tudi z njihovimi svojci ter jim pomaga vzpostaviti okrnjene stike ali pa jim skuša zagotoviti nujno pomoč. Zlasti mlajšim zapornikom, med katerimi je veliko odvisnikov, duhovnik pomaga pri navezavi stikov z organizacijami za pomoč odvisnikov.

Posebno doživetje so bile zaporniške »polnočnice« točneje svete maše na Sveti večer. Na mizi, ki je naš oltar, sveti Betlehemska luč, »pretresljivo«, čeprav ne ravno ubrano petje Svete noči, posebno vzdušje pomešano z žalostjo, da na ta sveti dan niso v krogu svojih najdražjih, ob razmišljanju o veselem božičnem dogodku ter o zavesti, da niso sami, da je Novorojeni med njimi, med zaporniki, da jih neskončno ljubi, tudi kakšna solza in blaženi mir.

Še nekaj izjav zapornikov: »Še nikoli nisem čutil, da bi me kdo imel rad ... Kaj pomagali mi boste?! Nihče v življenju še mi ni pomagal! ... Nihče mi še ni prisluhnil! ... Kaj, Bog me ima rad? Še enkrat mi to povejte! ... Dečki, samo Bog nam v resnici odpušča. (po pridigi in pogovoru o Božjem usmiljenju) Vi ste edini, ki me obišče ...«

Mali Jezusov brat Charles de Foucoud: »Vsi smo otroci Najvišjega! Vsi! Najbolj ubogi med ubogimi, odvraten, novorojeni, onemogli, norček, grešnik, tudi zadnji med ljudmi je Božji otrok, je otrok Najvišjega ...«

Marjan Potočnik
duhovnik – prostovoljec za zapornike

Murska Sobota, 13. februar 2012

Župnijska karitas Odranci

PRAVIČNOST

Druga osnovna vrednota našega življenja je pravičnost. Pravičnost, če hoče biti zares pravična, mora biti povezana z ljubeznijo, sicer je toga, mrtva in neuresničljiva. Če se glede pravičnosti ne ravnamo po smernicah iz govora Na gori, ne bomo z nobeno pravičnostjo zadovoljni, ker bo vsaka dobrina v roki bližnjega na videz večja, vrednejša kakor v naši roki in vedno se bomo čutili prikrajšane, zapostavljene.

Kako je s pravičnostjo v sodobnem svetu? Prav to je njena bistvena pomanjkljivost, da je v načelu ločena od ljubezni in zato neučinkovita. Veliki si delijo svet, pravijo pravično, v resnici pa po pravičnosti, ki so si jo sami prikrojili in je ta pravičnost taka, da služi predvsem njihovim koristim. Zato ni čudno, če so že v Stari zavezi prosili: „Oblaki, dežite pravičnega“, kajti krivic je na svetu toliko, da se zgrozimo, ko malo pogledamo v karte tistih, ki igrajo za človeka, za njegovo svobodo, za njegove dohodke, za njegovo delo. Koliko krivic je v zasebnem življenju, koliko v podjetjih, koliko v svetu, kjer nagrajujejo posameznike z milijoni za kratek nastop na kakšni reviji, ni pa koščka kruha za lačnega otroka, niti možnosti, da bi mu ga mogli dati, ker je svet tako urejen, da je tudi dobrotljivost vezana in v službi koristi. Poleg tega je vedno mogoče – če pravičnost ni združena z ljubeznijo – da največja pravičnost postane največja krivica, to so vedeli že stari Rimljani.

Evangelij je poln opominov, kakšna naj bo naša pravičnost, da bo učinkovita, da nas bo zadovoljila: „Ako vaša pravičnost ne bo večja od farizejev in pismoukov ...“

Zato pa tudi prosimo: „Jezus najpravičnejši.“ ker je bila njegova pravičnost nad vsako drugo pravičnostjo, saj je bila božja pravičnost in najtesneje združena tudi z največjo ljubeznijo. Zato ne obsodi žene, ki so jo zasačili v prešuštvovanju, ne zavrne desnega razbojnika, ki se je tudi malo prej norčeval iz njega, ampak odpušča, ker je prav v odpuščanju vrh pravičnosti. „V našem odrešenju je torej tudi pričakovanje pravičnosti, pričakovanje sveta, kjer se bo pravica bolj uveljavila; mora se, ker vse človeštvo čuti, kako ga krivice tepejo, kako mu jemljejo zalet in veselje do bivanja.“

Msgr. Lojze Kozar: Pričakovanje v sodobnem človeku, v: Božje okolje 1984, št.1-2

IZ SRC SRCE

Župnijska karitas Odranci deluje v okviru Župnije Svete Trojice v Odrancih že od leta 1991, ko se je 9. novembra 1991 na ustanovnem sestanku zbrala skupina petih pobudnikov. V tem letu so se na območju Pomurja pričele ustanavljati prve župnijske karitas.

Prav gotovo ni bilo samo naključje, da se je Škofijski klic dobrote 2011 zgodil ravno v Odrancih. Morebiti zato, ker smo ravno v tem letu obhajali 20. obletnico ustanovitve Župnijske karitas, morebiti zato, ker se je prvi Klic dobrote, ki ga je organizirala Župnijska karitas Beltinci v letu 1993 pod geslom Klic dobrote za družino odvijal prav v Odrancih, morebiti pa zato, ker smo čutili pripravljenost organizirati Škofijski klic dobrote z namenom, da bi pomagati slepemu dekletu – Blanki iz Odranec in invalidnemu fantu – Andreju iz Čepinec za samostojno vključitev v življenje.

Nihče od nas, ki smo zdravi, nihče od nas, ki lahko vidimo, delamo, ne čuti tako, kot čutijo tisti, ki jih pestijo slepota, invalidnost ali kakršna koli bolezen.

Tako kot iz dveh src – ljubezni očeta in matere zraste novo srce, tako množice src, ki so kakor eno srce, zmorejo narediti velike stvari. Zmorejo dvigniti ranjena srca, potrta, žalostna srca, zmorejo oživiti mrtvo – strto srce.

Prav ta navdih je žarel na 18. Škofijskem klicu dobrote v Odrancih, saj smo tako nastopajoči kot obiskovalci in vsi, ki so kakorkoli darovali sebe, svoje delo, svoj talent in svoj dar, bili kot eno veliko srce. Ta srca iz vseh župnij združena v sklopu cele murskosoboške škofije, ki predstavljajo eno veliko srce in ki se daruje za posamezna srca, je ponazarjala tudi scena na prireditvi Klica dobrote v telovadnici Osnovne šole Odranci.

Sama prireditev je bila nekaj posebnega kakor tudi vsaka do sedaj. Vsakdo je gotovo ponesel s seboj kaj lepega, kaj takega, kar ga lahko bogati. Tako so gotovo bogatejši nastopajoči, prireditelji in obiskovalci,

upam pa, da tudi Blanka in Andrej, predvsem pa njuni starši, ki so vsa ta njuna mladostniška leta izgorevali za to, da bi bila tudi onadva navkljub boleznim srečna.

Ob tej priliki bi rad izrazil zahvalo vsem članicam in članom Župnijske karitas Odranci, Osnovni šoli, vsem društvom in posameznikom, ki so sodelovali v pripravi in organizaciji prireditve, vsem župnijskim karitas in njihovim skupinam, voditeljema programa in pripravljavcem veznega teksta za čudovit program in tudi vsem obiskovalcem, ki so na sami prireditvi za Blanko in Andreja zbrali zavidljivo lepo vsoto 3.000,00 EUR. Pristrčna hvala pa tudi članom Župnijske karitas Markovci za njihovo nesebično delo in vsem donatorjem ter posameznikom, ki so odprli svoja srca in preko položnic ali na druge načine še z veliko večjim prispevkom podprli Škofijski klic dobrote.

Upam, da se Andrej že lahko samostojno in neodvisno od svojih staršev ali prijateljev v prilagojenem avtomobilu za invalide, samostojno odpelje v življenje na študij in morda še kam in da se Blanka že veseli, da bo lahko samostojno stopila iz večne teme na cesto, v vas med prijatelje, na sprehod med polja in na študij – oba pa v lepšo prihodnost, ki si jo vsi tako želimo.

Na svetu je mnogo bridkosti, bolečine, potreb in ljudje jih bomo premagali, če bomo stopili skupaj in če bomo gledali s srcem.

»KDOR HOČE VIDETI, MORA GLEDATI S SRCEM«

Mirko Vrbnjak

Župnijska karitas Radenci

Župnijska karitas v Radencih je že leta vključena v življenje občestva in kraja

Novi odbor Karitas se je oblikoval ob volitvah v Župnijski pastoralni svet leta 2010 in je skupaj z Gospodarskim svetom vključen vanj, tako da je omogočeno usklajeno delovanje in medsebojna pomoč vseh. Sestanki so namreč skupni in prav tako tudi načrtovanje. Vendar pa vemo, da naše delovanje ne more biti vedno v okviru načrtovanega, na probleme oziroma potrebe po pomoči se moramo odzivati sproti.

Sodelavke Karitas pa so dejavne kar na številnih področjih. Novi krizni časi so prinesli večjo revščino in velikokrat je treba deliti prehrabene pakete, ki jih dobimo od EU, če je potrebno, pa hrano odpe-ljemo uporabnikom tudi na dom.

Vsakokrat sodelujemo tudi pri večjih in pomembnejših dogodkih v župniji. V času pred Veliko nočjo se skupno udeležujemo pobožnosti križevega pota, vsak četrtek pa pri molitvah za družine in duhovne poklice pred Najsvetejšim, ob dnevu bolniškega maziljenja pa pripravimo pogostitev za bolne in ostarele v prostorih SMC. Prav posebno pa smo vsi dejavni ob prazniku naših zavetnikov, svetih bratov Cirila in Metoda v začetku julija, ki ga praznujemo z zunanjo slovesnostjo in pogostitvijo po nedeljski sveti maši, prav tako pa pomagamo vsako leto pri prazniku zakoncev jubilarntov.

Naše prostovoljke že od začetka sodelujejo z Domom starejših občanov v Radencih, kjer obiskujejo varovance. Udeležujejo se tudi sve-te maše, ki jo vsak prvi petek v Dosorju daruje domači župnik Janko Ivančič. Na zahvalno nedeljo pa so prostovoljci prvič organizirano pri-peljali k sveti maši varovance v vozičkih, vse, ki so si to želeli. Odzove-mo se vedno, ko nas pokličejo, obiskujemo pa tudi nemočne in ostarele po njihovih domovih.

Prav tako pomagamo v cerkvi pri miklavževanju za otroke s pripra-vljanjem in zavijanjem daril.

Zasledujemo tudi razpise sredstev za humanitarna društva in se pri-javljamo nanje, sodelujemo tudi z Rdečim križem in drugimi društvi. Skrbimo tudi za izobraževanje na karitativnem področju in se udeležu-jemo duhovnih vaj za naše sodelavce v Marijanišču v Veržeju.

Tako je naše delo videti vedno enako, pa kljub temu vedno novo, saj se njegov obseg spreminja iz leta v leto, posebno v kriznih časih, ko pomoč, duhovno, prijateljsko, materialno potrebuje vedno več ljudi – družin, kjer so starši izgubili delo, pa bolnih, osamljenih, ostarelih in veseli smo, če lahko pomagamo vsaj malo.

Mihela Jakopina Zamuda

Župnijska karitas Razkrižje

Leto 2011 je hitro minilo. Morda tudi zato, ker smo v naši župniji zabeležili dva dogodka, ki sta se nas posebej dotaknila. Prvič, odkar deluje v naši župniji karitas, nam je uspelo z veliko dobre volje in dela naših dvajsetih članic pripeljati v cerkev starostnike, bolne in invalide. Bilo je prečudovito junijsko sobotno popoldne. Zbrali smo se pri sveti maši, ki jo je daroval tedanji župnik g. Frančišek Horvat. Vsak je lahko opravil sv. spoved in prejel bolniško maziljenje. Ob pogostitvi, ki so jo pripravile članice karitas, smo tudi zapeli. Naša srca so bila prepolna hvaležnosti dobremu Bogu za to prelepo soboto.

Taka srečanja bomo pripravili vsako leto v mesecu juniju. Se že veselimo ponovnega srečanja. Seveda pa ne pozabimo nanje tudi med letom, ko jih obiskujemo po domovih in domovih za ostarele.

Naš drugi pomemben dogodek je bilo sodelovanje pri projektu DOMAČIJA, ki je namenjen mladim. Z njimi dihamo in živimo ter pomagamo po svojih močeh.

Ali še kaj počnemo? Prav gotovo. Z veseljem se zberemo ob pletenju adventnih venčkov in ob drugih dogodkih v župniji.

Še bi lahko napisala veliko lepega in dobrega o članicah našega karitas, pa ne bom, saj njihova dobra dela govorijo o njih.

Pa srečno, veselo in blagoslovljeno celo leto 2012!

Terezija Nemeč

Župnijska karitas Sveti Jurij ob Ščavnici

TOKRAT MALO DRUGAČE

Morda moj prispevek v plenumsko knjižico ne bo nekaj pričakovanega ali zelenega, nekaj takega, kar bi predstavilo našo karitativno dejavnost skozi celo leto. To smo naredili lansko leto. Običajno se naš program ne spreminja tako bistveno, da bi bralcu bilo zanimivo prebirati ponovno podobne dejavnosti. Zato sem se odločila, da izpostavim dva dogodka, ki sta mi v minulem letu še posebej ostala v spominu.

V vsaki ŽK vsaj dvakrat na leto obiščemo ostarele, bolne ali kako

drugače zaznamovane, ki živijo po domovih za ostarele. To je zame posebno doživetje, ki me napolni z neko drugačno močjo, toplino in hvaležnostjo. Biti delček tega je privilegij, ki ti obogati srce. Letos, v času pred božičem pa se mi je zdelo, kot da sem doživela majhen čudež.

V domu za ostarele smo obiskali naše ljudi in vsakemu je g. župnik podelil maziljenje in sveto obhajilo. Med pogovorom je stekla beseda še o gospe, za katero so rekli, da je nepokretna in da se ne zaveda same sebe. Vseeno smo se odpravili tudi k njej. Ležala je v postelji, suhce- no, odsotno, tiho, vdana v svojo usodo. Pristopili smo k postelji in g. župnik jo je nagovoril kot bi se pogovarjal z normalno govorečim človekom. Odprla je svoje rjave oči in nepremično cel čas med molitvijo zrla v njega. Niti trenila ni. Mazilil jo je in potem jo je vprašal ali še želi prejeti Jezusa. Nobeden ni pričakoval nobenega odgovora, saj so nam rekli, da se ničesar ne zaveda. Toda gospa, ki je cel čas zrla v župnika, je počasi zaprla in odprla oči kot da bi mu odgovorila, da želi. Ko sem to zagledala, sem bila ganjena. Pomislila sem na to, da kolikokrat predvi- devamo ob bolnem človeku, da nas ne sliši in ne razume pa je vendarle z nami in tukaj. V tistem trenutku sem bila hvaležna gospodu župniku, da je bil z nami, kajti tega, kar je prinesel tej gospe, karitativni delavci ne bi mogli dati. Obisk duhovnika ostarelemu človeku pomeni vseeno več, čeprav se zelo razveselijo tudi karitativnih delavcev.

Drug tak dogodek je srečanje jubilarov poroke, ki smo ga v naši ŽK to leto prvič pripravili. Življenje v zakonski skupnosti je v današnjem času vedno bolj posebnost in vrednost. Pari se vedno manj odločajo za poroke in za zunajzakonsko življenje si poiščejo različne razloge. Skupno življenje zahteva odrekanje, odpuščanje, prilagajanje, zaupanje in veliko ljubezni.

Ali smo se ljudje spremenili in smo v ospredje bolj postavili samega sebe kot bližnjega?

Ali nismo sposobni doživljanja čustev, tudi tistih grenkih, ki jih pri- naša zakon?

Ali se bojimo obveznosti, odgovornosti?

Ali si mislimo, da iz zakonske skupnosti lahko bolj enostavno odko- rakamo kot iz zakonske zveze?

Odgovora verjetno ne bom našla.

Zbrane zakonske pare sem nagovorila z zgodbo. Meni so zgodbice zelo ljube, še posebej zato, ker je v nekem trenutku v moje življenje vstopil nekdo, ki me je preko zgodbic pripeljal v svet odkrivanja božje besede, Jezusa in poti do božjega... Torej zgodbica, s katero sem nagovorila 26 zakonskih parov.

V nekaterih tujih deželah je star običaj, da novoporočeni par posadi drevesce. Vsakdo ve, da takšno na novo posajeno drevesce potrebuje veliko nege in ljubezni, da se lahko razvije v veliko in mogočno drevo, ki bo enkrat ob svojem času dajalo bogate sadove.

Skrben sadjar se bo spraševal: »Ali bo mogoče potrebna podporna palica, da bo drevesce ravno? Ali bo drevesce dobilo dovolj dežja in vlage? Ali ga lahko napadejo škodljivci?« Moder sadjar potrebuje budno oko in sposobne roke za nego majhnega drevesca.

Drevo postane lepo šele, ko ima izoblikovano krošnjo z vrhom. Kakor se pri vrhu drevesa kaže nenehna rast in razvoj, tako sta tudi v zakonski zvezi to pomembna dejavnika. Tudi veje so pomembne, saj se raztezajo daleč navzven. Na njih so listi, ki sprejemajo vse tisto, kar je okoli nas: dogodki, učenje, dejavnosti in konjički, ki nam popestrijo naš vsakdan. Zelo veliko vlogo igrajo tudi prijatelji, sorodniki in znanci, ki nam v stiskah stojijo ob strani.

Če so drevesa trdno zakoreninjena in rastejo, potem začnejo prinášati sadove. V različnih časih pridejo različni sadovi. Najbolj plemeniti sadovi so otroci, ki so nam bili podarjeni. Otroci imajo pod krošnjo takega drevesa varno senco pred pekočim soncem, dovolj skrbnosti, topline, nežnosti in ljubezni, da bodo nekoč tudi sami znali gojiti svoje drevesce.

Tako kot vsako mlado drevesce, tudi zakon potrebuje veliko nege in ljubezni. Včasih je potreben tudi pogum, da se zakonsko drevo v pravem času tudi obreže. Vse tisto, kar je postalo odvečno in ne služi več življenju, mora biti odvrženo. Kar je staro in suho, mora narediti prostor novemu.

Zakonsko drevo se lahko razvije tudi ob trpljenju, izkušnjah in sti-

skah. Ob poroki človek ne more vedeti, koliko obremenitev, koliko nepričakovanih stvari bo prišlo v zakonu. Samo tisti, ki imajo za seboj že veliko let zakonskega življenja, vedo, kakšno potovanje v neznano je zakon. Pa vseeno je to pot bogatenja, odkrivanja in je vredna potrpljenja.

Med mašo so naši jubilaranti ponovili zaobljubo drug drugemu in z roko v roki, prejeli so sveto obhajilo, za spomin pa so dobili lične sveče. Po obredu je sledilo družabno srečanje. Karitativni delavci smo skupaj z g. župnikom bili zelo zadovoljni, saj so na srečanje prišli tudi iz drugega konca Slovenije in se kljub 50 obletnici poroke niso ustrašili napovedanega slabega vremena.

Slavica Trstenjak

Župnijska karitas Tišina

TELESNA IN DUHOVNA HRANA

Člani Karitas Tišina srečanja začenjamo z molitvijo, nagovorom župnika, branjem pregovorov, zapisov, ter psalmov. Eno od naših rednih srečanj smo začeli s prebranim verzom, ki ga je zapisal Ciprijan iz Kartagine in se glasi:« Gospod, ne dopusti, da bi ravnali krivično, ampak nam daj, da bomo potrpežljivi. Naj z brati in sestrami živimo v miru in tebe, našega Gospoda, iz srca ljubimo.»

Tišina, meditacija, pogovor nas je popeljala v našo župnijo, med župljane, občane in tudi člane Karitas. Spraševali smo se ali res Gospoda prosimo, da nam pomaga, da bi bili pravični, potrpežljivi, da bi spoštovali in ljubili drug drugega ter v miru živeli. Odgovor je bil da in ne, včasih prosimo včasih pa pozabimo, vendar se trudimo, da bomo lahko vedno odgovorili pritrdilno.

Še posebej prosimo, da bomo kot člani Karitas pravični ob deljenju duhovne in telesne hrane.

Naša vsakoletna srečanja in obiski bolnikov in ostarelih po domovih in v župnijski cerkvi ob naši tišinski Mariji, ki je vedno v mesecu juniju nas povezujejo in bogatijo. Povezani smo z molitvijo, saj večina naših bolnikov katerim to dopušča zdravje dnevno molijo za vse nas.

Po darovani Sveti maši in srečanju, ki je namenjeno ostarelim, invalidom in bolnikom se obogateni vračamo v vsakdanjik, saj nam na posebne načine preskušani ljudje dajejo moč za jasen pogled prihodnost. Dobra beseda, prijazen pogovor, nasmeh, kozarec vode, podarjen čas in zahvala ob poslušanju nas torej bogati.

Molitev rožnega venca, petje, psalmi in druge molitve so priložnost za razmišljanja o življenju in smrti. Odgovore in mir nam lahko da organizirana ura molitve, ki jo vsako leto na Dan vseh svetih pripravimo v župnijski cerkvi. Pred oltarjem so ob postavljenih križih napisi umrlih župljanov v letu prižgane sveče, katere nam kažejo luč in novo upanje, da se snidemo v nebesih. Molitev je za vse rajne.

Spoštovanje vrednot, ohranjanja zvestobe zakoncem in Bogu pa se vsako leto v novembru veselimo skupaj z zakonci jubilanti, ki so v letu praznovali okroglo obletnico poroke. Ponosno stopajo pred oltar in se z solzami sreče zahvaljujejo za skupno prehojeno pot. Tako smo dober vzgled mladim družinam.

V začetku decembra smo ob 100. obletnici rojstva našega dolgoletnega župnika, častnega kanonika g. Janeza Gregorja pripravili njihovo življenjsko pot. Pred oltarjem smo postavili kapelice, ki so ponazarjale življenjske mejnike g. Janeza Gregorja. Pri vsaki kapelici je gorelo toliko sveč, koliko let so bili v določenem kraju. Ob Tišinski kapelici je gorelo največ sveč saj so tukaj delovali skoraj petdeset let. Tako smo simbolično predstavili njihovo življenjsko delovanje, ki je popestrilo obhajanje stote obletnice rojstva.

Vsi dogodki in aktivnosti Karitas Tišina ne bi bili tako lepo izvedeni brez pomoči g. župnika Boštjana Čeha in bivših kaplanov tišinske župnije, katere načrtno vabimo na srečanja bolnikov, invalidov, ostarelih in zakoncev. Povezuje in vodi nas naša tišinska Marija, da smo dobri delivci ne samo telesne ampak tudi duhovne hrane.

Mihaela Flisar

Župnijska karitas Velika Polana

UTRIP MLADOSTI

Refren znane in priljubljene ritmično - duhovne pesmi pravi:

»Mladost ni več samo norost.

Mladost je več, čutim!

Mladost ni več samo norost.

Mladost si ti med ljudmi!«

Tudi mladi iz župnije Velika Polana se trudimo, da bi s svojim mladostnim utripom doprinesli k dogajanju v naši župniji. V letu 2011 smo bili kar pridni. Vas zanima, kaj vse smo počeli?

Skozi celo leto smo se ob sobotah družili na naših mladinskih srečanjih, ki so se kar umestila na seznamček naših prostočasnih aktivnosti čez vikend in smo jih v primerih, ko jih je bilo potrebno zaradi drugih slovesnosti odpovedati (trudili smo se, da se to ni dostikrat zgodilo), kar pogrešali in nestrpno pričakovali naslednji teden. Naša srečanja so sestavljena iz dveh delov. V prvem se vselej dotaknemo teme, s katero se srečujejo naši mladi na poti njihovega zorenja in odraščanja. O temi se skušamo pogovarjati čim bolj sproščeno, kar dosežemo s pomočjo aktivnosti in animacijskega programa, v katerega so aktivno vključeni vsi udeleženci. Srečanja obogatimo tudi duhovno – z glasbo, molitvijo in mislimi, ki so (lahko) neke vrste smerokazi na razpotjih življenja. Drugi del srečanja pa je namenjen druženju, spoznavanju in krepitvi prijateljskih vezi, ki so se v vsem tem času spletle med nami. Pomerimo se v kartanju, igramo igrico »Activity«, si zaupamo, kaj vse se nam je zgodilo v minulem tednu in se imamo preprosto fajn. Občasno pa se naša srečanja prelevijo v pravo malo proizvodnjo domiselnih in kreativnih izdelkov. Pred veliko nočjo smo izdelovali voščilnice in jajčke, ki smo jih prodajali pred cerkvijo. Zelo delovno je bilo v naši mladinski skupini tudi v novembru, ko smo sodelovali z župnijsko karitas, ter izdelovali darilca, s katerimi je Sv. Miklavž obdaril in razveselil starejše v Domu Danijela Halasa.

Mladi smo pustili svoj pečat tudi v poletnih mesecih, ko smo pripravljali in izvedli OrAtOrIj - počitniško druženje z našimi otroci, ki je tako njim kot nam pobarval in popestril vroče počitniške dni. Letos

nas je bilo kar 20 animatorjev, ki smo s pripravami pričeli že v začetku marca. Nasmejani obrazi otrok in iskricе radosti v njihovih očeh so poplašali ves naš trud. Dočakalo pa nas je še prav posebno presenečenje – o katerem nismo razmišljali niti v sanjah. Naš gospod župnik je celotno ekipo peljal na obnovitev baterij. Kam? Za tri dni smo pobe gnili na slovensko obalo.

Manjka pa še en dogodek, ki ni zaznamoval le 9 mladih iz naše župnije, ampak je bil pomemben in težko pričakovan za vso verno mladino širom po svetu. Sedaj že vsi veste, da imam v mislih »Svetovni dan mladih«, v okviru katerega je v španskem Madridu potekalo srečanje s Svetim očetom – papežem Benediktom XVI. Izkušnja je bila zares nepozabna. Tako kateheze, ki so potekale v slovenskem jeziku, kot tudi nočno bdenje s papežem, so jo še dodatno duhovno obogatile. Vsekakor, pa smo bili prevzeti tudi nad špansko kulturo, pokrajino in dobri mi ljudmi, ki so nas prijazno sprejeli medse. Ob vrnitvi domov je bilo naše navdušenje nad doživetim tako veliko, da smo vsaj delček tega želeli podeliti in podoživeti skupaj z našimi župljani, ki so se nas, med našo odsotnostjo, večkrat spomnili v molitvah. Pri nedeljskih mašah smo jim tako pripravili predstavitev – v sliki, besedi in glasbi J.

Leto je bilo hitro naokoli. Smo že vstopili v novo, v leto 2012, katerega izzivi so sicer še skrivnost, vendar pa verjamem, da jih bomo mladi odkrivali skupaj, pogumno in z velikim navdušenjem.

Barbara Horvat

Duhovna obnova sodelavcev Karitas 2012

V Kančevcih je 28. januarja 2012 potekalo srečanje sodelavcev Karitas. Na duhovni obnovi se je zbralo več kot 107 udeležencev. Navzoče je s Slomškovi mi besedami najprej nagovoril ravnatelj Škofijske karitas Murska Sobota g. Simon Slana. Generalni tajnik, g. Jožef Kociper je v nadaljevanju predstavil potek srečanja. Osrednje predavanje je pripravil g. Heliodor Cvetko, priznani psiholog in psihoterapevt na temo doživljanje stisk mladih v današnjem času.

Gospod Heliodor že 30 let dela z ljudmi, z vsemi generacijami, naj-

bolj pa se posveča mladim, kar mu predstavlja velik izziv. Predstavil nam je ranljivost mladih, ki skušajo biti kos izzivom današnjega časa in poudaril, da veriga »poči« tam, kjer je navadno najšibkejši člen, kar so zagotovo naši otroci, mladina.

V nadaljevanju je izpostavil, da med najbolj pomembne dejavnike, ki danes prispevajo k naraščanju stisk sodi prav gotovo hiter tempo odvijanja življenja in težnja k vedno večji učinkovitosti. Življenje nikoli ni bilo »lahko«, vsak čas ima svoje karakteristike, težo in nikoli ni bilo lahko odraščati in biti mlad. Mladi so danes izrazito nestrpni, imajo prepričanje, da so nekaj vredni le, če so v družbi dovolj učinkoviti. Zelo hitro želijo priti do zaslužka z čim manjšim naporom, dela ne opravljajo natančno, pomembno jim je, da je opravljeno čim hitreje z čim manj vloženega truda. Pozabljajo pa na pomembno vrednoto sodelovanja, solidarnosti. Pretirano se poudarja pomen individualnosti, k temu pripomorejo tudi starši z napačno vzgojo, ko otroka, mladoltnika vzpodbujajo, da je najboljši v razredu, od njega pričakujejo razna priznanja, da se vpiše na najboljšo šolo ipd. Otrok pa tega ne zmore in začnejo se pojavljati razne težave in stiske. Delamo napako, ko otroka merimo le po uspehu in pozabljamo na njegov trud, ki ga je v to vložil. Danes je na žalost pomembno biti samo prvi, mogoče še drugi ali pa tretji, ostali rezultati so pa nepomembni, zanemarjeni. To je »tekma«, ki vodi v razčlovečenje. Že skoraj vsak otrok ali mladostnik tekmuje s svojim vrstnikom, pozablja se pa na dobro sodelovanje, prijateljstvo, naklonjenost drug drugemu.

Mlad človek, če ne občuti, da je najboljši, ne vidi več smisla življenja, ni srečen, kar je posledica grozne cene učinkovitosti. Pojavljajo se razne motnje hranjenja, mladostniki začnejo uživati droge, lahko se razvije samopoškodbeno vedenje, socialne fobije, pomanjkanje delovnih navad, pojavijo se problemi identitete, depresije.. Še preden se otrok rodi, že razmišljamo kaj vse moramo imeti, da bo lahko postal konkurenčen, že pred rojstvom ga nekako pripravljamo na »borbo« in že kujemo načrte v kateri vrtec, šolo ga bomo poslali, kateri program, nivo bi bil najprimernejši zanj, da se bo čim bolje izkazal. V šolah se

dogaja, da si sošolci med sabo ne pomagajo več. Nekateri mladoletniki pripovedujejo kako smolo imajo sedaj, ker so pomagali sošolcu, ker je on dobil boljšo oceno. Pred 40 leti je pomaganje med sabo še bilo nekaj normalnega, kolegialnega, zdaj pa vse tone v pozabo.

Ogrožen je tudi pomen tradicionalne družine prav zaradi dandanes pretirano cenjenega pomena individualnosti, ki nasprotuje skupnemu druženju, skupnemu dobremu. Če bi se več družili, bi tudi družine boljše funkcionirale. Prevladuje mnenje, da imamo pravico tako živeti kot nam ugaja in se ne oziramo na želje bližnjega.

Razviti bi morali sožitje, da bi se odpovedovali nekim stvarim v do-sego skupnega dobrega. Zato so skupnosti v katerih mladi danes odraščajo izrazito nestabilne. Mnogo večja verjetnost je, da se bo skupnost razsula kot pa da se bo uprla takšnemu pritisku.

Mladostnik - »človeški mladiček«, ki je v svojem odraščanju zelo občutljiv, najbolj potrebuje varnost in stabilnost v družini. Če tega nima, je izgubljen. Otrok se mora počutiti varno, drugače ne odrašča pravilno in se počuti ogroženega. Je kot »sadika«, ki nima možnosti, da bi bila trdno zasidrana, da bi lahko črpala hrano za svojo rast, se razvijala, potem se tudi ne bo imela možnosti primerno razviti in obroditi težko pričakovanih sadežev.

Nekoč so si v družinah nudili oporo, sodelovali, tudi »širša« družina kot so tete in strici...danes pa velja, da mladi in stari ne gredo skup. Z dejstvom, da ni potrebno sodelovanje med mlajšo in starejšo generacijo, si nekateri blažijo le svojo vest, v psihološkem smislu pa tako dejanje označuje zelo osiromašeno mišljenje.

Tudi časa za prave pristne prijatelje primanjkuje, čeprav bi jih v tako težkih časih nujno potrebovali vsi. A v pristno prijateljstvo je potrebno tudi nekaj vložiti, kar pa zaradi hitrega tempa življenja mladostniki to raje opuščajo in se raje poslužujejo socialnih omrežij, kjer pišejo o svojih stiskah, željah... Potrebno je vzpostaviti ravnovesje, da se uspešno lahko upremo proti tovrstnim tegobam.

Nesamostojnost in razvajenost mladih sta rak sodobne družbe. Načini odpovedovanja pri otrocih se kažejo z problemi imunskega sistema, neodpornostjo, prepogostim zbolevanjem, pojavljajo se razne

alergije, preobčutljivost na različne substance. Mladi tudi nimajo izgrajenega lastnega vrednostnega sistema, so nestabilne osebnosti, kar je vzrok tudi to, da odraščajo v preveč zaščitniškem okolju. Če se v otroštvu imunski sistem ne razvije, se kasneje več ne more, oz. se izgubljen zelo težko nadoknadi. Pri vzgoji moramo vedeti kaj hočemo kot rezultat »sadike«, ki smo jo posadili, da odraste in pride do kruha. Otrok oz. mladostnik se mora čim prej naučiti prevzemati odgovornosti ter skozi odraščanje spoznavati samega sebe. Naučiti se mora tudi razviti svoj lasten odnos do dela, saj bo le tako znal kot odrasel ceniti svoj trud in zaslužek. To je pa že krepko narejen korak k njihovi sreči, k usmeritvi na pot zdravega življenja.

Socialnovarstveni program Domačija na Razkrižju, je že lansko leto pričel s svojim vzgojnim delovanjem za mladostnike, ki so se znašli v prej omenjenih stiskah sodobnega časa in na rodovitnih tleh že vztrajno poganjajo prve sadike uspeha.

Mateja Vernik

ZAKON O PROSTOVOLJSTVU

Helena Zevnik Rozman

V začetku februarja 2011 je v bil sprejet Zakon o prostovoljstvu (U1 RS 10/2011), ki prinaša kar nekaj novosti na področju dejavnosti prostovoljstva. Predvsem pa ureja nekatere stvari, ki so bile do sedaj le nekako dorečene, ne pa uzakonjene. Kot vsak zakon tudi Zakon o prostovoljstvu ne ureja vsej področjih, nekatere stvari tudi niso dokončno dorečene, predvsem, ker so področja prostovoljskega dela tako raznolike, nekaj pa tudi zaradi tega, ker zakonodajalec vidi stvari bolj uradniško.

V nadaljevanju bom predstavila nekaj glavnih poudarkov, ki jih prinaša zakon.

Definicija prostovoljskega dela

Zakon v 5. členu definira prostovoljsko delo in sicer: *»Prostovoljsko delo je delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, opravlja v dobro drugih ali v skupno dobro.«* (U1 RS 10/11))

Prostovoljsko delo opredeljujejo trije vidiki in sicer:

- **svobodna odločitev**; vsak se za to delo odloča sam, brez kakršnihkoli pogojevanj. Na primer, če je pogoj, da se lahko otrok vključi v trening nogometa, vključevanje staršev v urejanje okolice igrišča, to delo staršev ni prostovoljno, ker so bili na nek način prisiljeni k sodelovanju. Podobno kot prostovoljsko delo ne moremo opredeliti t.i. *»volunterskega pripravništva«*, ker se oseba za to odloči, da lahko opravlja strokovni izpit. Podobno je lahko v naši organizaciji, če so naši prosilci vključeni v prostovoljsko delo kot pogoj za prejem pomoči.
- **brez plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi**; vsak, ki se odloči za prostovoljsko delo, ne sme pričakovati plačila in drugih materialnih koristi od tega dela.
- **v dobro drugih ali v skupno dobro**; definicije v tujini zelo natančno razmejujejo kdo je ta *»drugi«*. V to skupino se ne štejejo sorodniki ali

družina prostovoljca. Kar pomeni, da obisk ostarelih starih staršev ni prostovoljsko delo, ampak naša dolžnost. Prostovoljsko delo ni nujno, da je vezano v relacijo, do sočloveka, ampak je lahko tudi delo za naravo ali dejavnosti, ki so skupno dobro (ohranjanje kulturne dediščine).

Načela prostovoljskega dela

Zakon o prostovoljstvu generalno postavlja 6 načel, ki naj bi jih upošteval vsak prostovoljec, še bolj pa organizator prostovoljskega dela.

- 1. Načelo prepovedi diskriminacije** se nanaša nato, da oseba, ki želi opravljati prostovoljsko delo ni postavljena v neenakopraven položaj glede na osebne okoliščine (spol, narodnost, rasa, etično poreklo, vera, invalidnost, starost ...).
- 2. Načelo varstva uporabnikov prostovoljskega dela** zavezuje prostovoljske organizacije, da morajo vsi prostovoljci, ki delajo z osebami s posebnimi potrebami in drugimi ranljivi skupinami (otroci, bolniki, osebe, ki jim je delno ali popolnoma odvzeta poslovna sposobnost) predhodno pridobiti znanja, izkušnje in sposobnosti za delo s tako skupino ljudi. Poleg tega prostovoljskega dela s temi skupinami ne smejo opravljati osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja ali pa je zoper njih uveden kazenski postopek ali pa so bile pravnomočno obsojene za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali za premoženje.
- 3. Načelo prepovedi izkoriščanje prostovoljcev** prepoveduje izkoriščanje prostovoljcev za kakršnokoli pridobivanje dobička ali kako drugače zlorabljanje prostovoljcev.
- 4. Načelo varstvo otrok, mladoletnih oseb in oseb, ki jim je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost** zavezuje vse, da otroci do dopolnjenega 15. leta, opravljajo lahko samo tako delo, ki je vzgojne narave in ne ogroža zdravja; mladoletne osebe in osebe, ki jim je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost, pa le dela, ki so primerna njihovi starosti in psihofizičnim zmožnostim. Vse skupine pa lahko prostovoljsko delo opravljajo le pod nadzorom mentorja.
- 5. Načelo nezdrujljivosti in brezplačnosti prostovoljstva** – prosto-

voljsko delo ni mogoče opravljati na delih in nalogah, za katere ima posameznik pri isti organizaciji sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

- 6. Načelo nadvarnostnega prostovoljskega dela** – prostovoljsko delo se lahko opravlja tudi v tujini in za to delo imajo prostovoljci vse pravice in obveznosti kot v Sloveniji.

Organizirano prostovoljstvo

Zakon opredeljuje kaj je organizirano prostovoljstvo in ga loči od posameznih prostovoljskih akcij, ki jih ljudje opravljajo sami, brez organizacije in občasno. Tako je organizirano prostovoljstvo definirano kot: *»Organizirano prostovoljstvo je prostovoljsko delo, ki se skladno z določbami tega opravlja v okviru prostovoljskih organizacij, kot jih prvi odstavek 9. člena tega zakona in ga posameznik izvaja redno in najmanj 24 ur letno.« (7. člen).*

Prostovoljske organizacije

Prostovoljske organizacije so lahko pravne osebe zasebnega prava, vpisane v vpisnik pri Ministrstvu za javno upravo, katerih delovanje je z zakonom opredeljeno kot nepridobitno in katerih osnovna dejavnost ni v nasprotju z opredelitvijo zakona v 2. členu in delujejo v dobro drugih ali splošno korist.

Tako prostovoljske organizacije ne morejo biti gospodarske družbe kot so sp, d.o.o., d.d... Poleg tega zakon dodatno izključuje še nekatere organizacije: politične stranke, sindikalne organizacije, združenja delodajalcev, poklicna in strokovna združenja ter registrirane cerkve in druge verske skupnosti. Naziv prostovoljska organizacija pa lahko dobijo tiste verske skupnosti, ki imajo status humanitarne organizacije.

Prostovoljska organizacija ne more biti pravna oseba javnega prava kot so javni zavodi ali organizacije, ki izvajajo preko koncesijske dejavnosti javno službo. Lahko pa izvajajo posebne prostovoljske programe, ki so nadgradnja javne službe v sodelovanju z eno izmed prostovoljskih organizacij.

9. člen Zakona o prostovoljstvu tako iz organiziranega prostovoljstva

izključuje vse župnije in prostovoljsko delo, ki se izvaja v okviru župnij. Prav tako pa trenutno ne morejo pridobiti naziva župnijske Karitas, ki žal po Zakonu o humanitarnih organizacijah ne morejo pridobiti statusa humanitarne organizacije. Zaradi pomembnosti, ki jih prinašajo nazivi predvsem pri kandidiranju na različnih razpisih, bo v prihodnosti potrebno razmisliti, kako oblikovati naše organizacije, da bi lahko pridobili status humanitarne organizacije kot mrežna organizacija.

Pogoji za opravljanje prostovoljskega dela v okviru organiziranega prostovoljstva

Dogovor

Organizacija mora z vsakim prostovoljcem skleniti dogovor, ki pa je lahko usten ali pisen. Kar pomeni, da v večini primerov lahko ostane dosedanja praksa našega dela, kjer smo se ustno dogovorili o sodelovanju.

Pisen dogovor je obvezen v naslednjih primerih:

- če to zahteva prostovoljec ali prostovoljska organizacija,
- v primeru delo v tujini ali kadar gre za prostovoljsko službo ter
- kadar so v prostovoljsko delo vključene mladoletne osebe ali osebe, ki jim je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost. V tem primeru je obvezna sestavina dogovora soglasje zakonitega zastopnika.

Prav tako je obvezen dogovor, kadar so uporabniki prostovoljskega dela osebe s posebnimi potrebami in ranljive skupine. V teh primerih je obvezna sestavina dogovora tudi izjava prostovoljca, da pri njem niso podane okoliščine iz 11. člena (obvezno psihiatrično zdravljenje ali da so v kazenskem postopku zoper življenje, telo, spolno nedotakljivost, premoženje, ali so bili pravnomočno obsojeni na tem področju).

V okviru Slovenske karitas je bil pripravljen in sprejet obrazec za dogovor, ki se ga bo uporabljajo za vse dogovore, ki so potrebni.

Vodenje evidenc prostovoljcev in prostovoljskega dela

Vsaka organizacija, ki bo imela naziv prostovoljska organizacija, bo morala obvezno voditi evidence prostovoljcev in opravljenega prostovoljskega dela, ki bodo podlaga za letna poročila. Evidence se bodo lahko vodile v elektronski ali fizični obliki, ob tem bo potrebno upoštevati varstvo osebnih podatkov.

Evidence bodo morale vsebovati: naziv in sedež prostovoljske organizacije, datum vzpostavitve evidenčnega lista, ime in naslov prostovoljca, datum rojstva, datum sklenitve pisnega ali ustnega dogovora, vrsta obseg povračila stroškov, časovno obdobje, kraj izvedbe, datum izdaje potrdila, podatek o vrsti opravljanega dela, področje dela po seznamu, kratko navedba spretnosti in znanj (v primeru, kadar se bo prostovoljcu izdalo potrdilo o prostovoljskem delu), število opravljenih ur, navedba imena in funkcije odgovorne osebe.

Vrste prostovoljskega dela se delijo na:

- *organizacijsko delo*, ki je opravljanje prostovoljskega dela vodenja projektov in programov, njihova organizacija ali organizacija dela projekta ali programa in opravljanje mentorstva prostovoljcem;
- *vsebinsko delo*, ki je opravljanje prostovoljskega dela za izvajanje katerega so potrebna posebna znanja in veščine ali pa gre za osnovno prostovoljsko delo posameznega programa ali projekta. Posebna znanja in veščine so znanja in veščine, ki jih prostovoljec pridobi v vzgojno izobraževalnem sistemu ali na usposabljanju prostovoljske organizacije;
- *drugo delo*, ki je opravljanje prostovoljskega dela kot pomožnega dela ali dela za podporo prostovoljskemu programu ali projektu ali dela za opravljanje katerega ni potrebno posebno usposabljanje.

Pravice in obveznosti v okviru organiziranega prostovoljstva

Zakon dokaj natančno opredeljuje pravice in obveznosti prostovoljcev ter organizacij. Pravice so vezane predvsem na zagotavljanje predhodno seznanitev prostovoljcev z organizacijo, pravicami in obveznostmi, morebitnimi nevarnostmi opravljanja prostovoljskega dela, z etičnimi načeli organizacije, sklenitev morebitnih dogovorov, zagotavljanje var-

nosti in podobno. Obveznosti prostovoljca pa so vezane predvsem na zagotavljanje pravic prostovoljcem, povračila stroškov, spoštovanja osebnih podatkov, obveznosti prostovoljcev pa na izpolnjevanje prevzetih obveznosti skladno z dogovorom ter skrbno opravljanje prostovoljskega dela skladno s standardi in etičnim kodeksom organizacije.

Prostovoljske organizacije morajo prostovoljcem zagotoviti osnovno usposabljanje, ki naj obsega teoretično in praktično seznanitev z vsebino in načinom opravljanja prostovoljskega dela, seznanitev s prostovoljsko organizacijo, njenim delovanjem, etičnim kodeksom in pravicami in obveznostmi glede opravljanja dela. Poleg tega mora zagotoviti mentorstvo, če je potrebno ali če prostovoljec želi.

Zakon opredeljuje tudi način povračila stroškov. Temelj povračila in višine je dogovor med prostovoljcem in organizacija obvezno za vse, ampak kakor se dogovorita). Organizacija lahko povrne naslednje stroške: potni stroški, stroški prehrane in nastanitve (tudi za tujino). Našteti stroški so neobdavčeni tako kot pri redno zaposlenih. Poleg tega organizacija lahko povrne tudi stroški za katere je osnova račun ter nadomestilo za uporabo lastnih sredstev (20% višine povprečne mesečne plače zaposlenega v Sloveniji), ki pa niso še neobdavčena.

Spodbujanje razvoja in spremljanje prostovoljstva v Sloveniji

Za spodbujanje razvoja prostovoljstva se je država obvezala, da bo pripravila strategijo podpore prostovoljstva. Prav tako so z zakonom vsa ministrstva zavezana, da morajo na razpisih nameniti 10% sredstev prostovoljskim organizacijam. Občine k temu sicer niso zavezane, vendar velja za njih enako priporočilo. Prav tako je zakonsko določeno, da se kot lasten delež v prijavljenih programih upošteva prostovoljsko delo. Podlaga za izračun vrednosti je Pravilnik o področjih prostovoljskega dela in vpisniku (Ur.l. RS, št. 48/2011) Vrednosti glede na vrsto delo so naslednje: organizacijsko delo 13 €, vsebinsko delo 10 € in drugo delo 6 €.

Za spodbujanje prostovoljstva se uvaja tudi državna nagrada in državna priznanja za posebne dosežke na področju prostovoljstva. Ta nagrada naj bi bila najvišja nagrada na področju prostovoljstva. Za leto

2011 je najvišjo državno nagrado dobil zdravnik Aleksander Doplihar, ki je vodja ambulante za osebe brez zdravstvenega zavarovanja v Ljubljani.

Spremljanje prostovoljstva bo potekalo preko letnih poročil, ki jih bodo prostovoljske organizacije dolžne oddajati vsako leto do 31. marca za preteklo leto. Z namenom olajšanja se bodo poročila o opravljenem prostovoljskem delu oddajale skupno s finančnim poročilom preko Ajpesa, kjer bodo pripravili obrazec za to poročilo. Zbirali naj bi se najosnovnejši podatki kot je število prostovoljcev in sklenjenih prostovoljskih dogovorov, število opravljenih ur glede na spol, vrsto in področje prostovoljskega dela ter kje je bilo delo opravljeno, v lastni organizaciji ali v drugi organizaciji, v Sloveniji ali tujini. Prav tako že poteka preko Ajpesa vpis v vpisnik prostovoljskih organizacij.

Razmišljanje ob zaključku

Zakon o prostovoljstvu postavlja okvir za marsikatero dilemo s katero smo se srečevali ob prostovoljskem delu. Ali so vse rešitve primerno urejene, pa bo pokazal čas. Prav gotovo za verske skupnosti ne prinaša najboljših rešitev predvsem zaradi izključevanja, ki je posledica predsodkov do vere in Cerkve, ki jih je v naši družbi prav veliko.

Kljub oviram, ki nam jih postavljajo, ne smemo omagati pri našem delu. Še več. Prav te ovire nas lahko še bolj prečistijo, da bomo še boljši. Zato je prav, da obveznosti, ki jih prostovoljskim organizacijam (kamor štejem tudi vse župnijske Karitas, čeprav morda sedaj ne bodo mogle dobiti tega naziva) nalaga zakon, upoštevamo in se lotimo vodenja evidenc našega dela, sklepanja dogovorov za posebne skupine, spoštovanja pravic itd. Le tako bomo lahko pokazali kaj delamo, kdo smo in koliko nas je. Predvsem pa bomo na tak način pokazali, da smo kot organizacija dobro in strokovno organizirani ter da smo pomemben del slovenske družbe, ki se je ne sme kar tako izključiti.